

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1966. május 10.

bb 1. kapitális agancsu őzbakok kerülnek terítékre a körösök vidékén

vid ká/gk-lm bs

1966. május 10.

a körös-vidéki vadrezervátumban megkezdődött az őzbak-cserkészés. erre az eseményre számos külföldi vadász érkezett: az osztrák, olasz, német, afrikai vadászok 68 őzbak kilövésére váltottak engedélyt. eddig 18 gyönyörű őzbak került terítékre, közöttük három érmés vad, amelyek 450 grammnál súlyosabb, arányosan fejlett agancsokat viseltek./mti/

bb 2. hazánk legújabb arborétuma harkányban

vid ká/gk-lm bs

1966. május 10.

a dél-baranyai tenkes-hegy lábánál elterülő síkságon most alakítják ki hazánk legújabb arborétumát. a híres gyógyfürdőhely - harkány - közelében néhány évvel ezelőtt hetvenkét hektárnyi területet nyárfával telepítettek be. most megritkították a nyárerdőt és a kivágott fák helyébe értékes, ritka egzótákat ültettek. a kialakulóban levő dunántúli arborétum az alföldről, a nagyhirű szarvasi arborétumtól 83 fajtát kapott, főleg fenyő- és tujaféléket. a meghagyott nyárfák lesznek a fiatal csemeték „dajkái”, védik, árnyékolják azokat, amíg fel nem nőnek, meg nem erősödnek./mti/

bb 3. több millió éves csiga- és kagylótelepet fedeztek fel a mecsekben

vid ká/gk-lm bs

1966. május 10.

Szalay László, a pécsi tanárképző főiskola mezőgazdasági tanszékvezetője több millió éves, megkövesedett csiga- és kagylótelepet fedezett fel a mecsekben. A pécsvárad közelében levő dombay-tó partján - tanulmányi kirándulása közben - bukkant rá az értékes lelőhelyre. viszonylag nagy tömegben hevernek a felszínen, illetve közvetlenül a felszín alatt a kisebb-nagyobb csigaházak és kagylóhéjak. teljesen ép példányok is akadnak közöttük. a főiskolai tanár megállapítása szerint három-öt millió évvel ezelőtt a pannon-tengerből kiemelkedő mecsek öböljébe került itt, s ezért tömördek csiga és kagyló gyűlt ide, illetve a hullámverés sodorta őket a part közelébe. minden bizonnyal erodáció folytán kerülhettek mostanában a felszínre. a főiskola tudományos vizsgálatot folytat ezen a helyen./mti/

bb 4. utnak indították a poznani vásár magyar kiállításának anyagát

1 sz/j-lm vg

1966. május 10.

a magyar kereskedelmi kamara kiállítási főosztályán rövidesen befejeződik a poznani nemzetközi vásár magyar kiállításának előkészületei. lengyelország nagyszabású nemzetközi vásárán a magyar kiállítás ezuttal főként gépipari jellegű lesz, a pavilon elsősorban a magyar fémfeldolgozó, gépgyártó, híradástechnikai- és műszeripar újdonságait tárja az érdeklődők elé. tizenhat magyar külkereskedelmi vállalat küldi el exportcikkeit - néhány minta példányát. a metrimpex szemlélteti majd a műszeripari gyártmányok sokféleségét, a technimpex pedig nagy számban mutat be szerszámgépeket. a magyar kiállításon láthatók majd vegyipari és híradástechnikai gépek, komplett garázs- és szervizberendezések, a közhasználati cikkeket pedig a textil-, a gyógyszer-, az élelmiszeripar termékei képviselik. a látogatók érdeklődésére számot tartanak a lengyelországban kedvelt magyar tv készülékek új típusai és az újfajta kempingfelszerelések is.

a június 12-én nyitó poznani vásár magyar kiállításának helyszíni munkái megkezdődtek, a pavilon építésével megbízott magyar szakemberek már a helyszínen tartózkodnak. a napokban budapestről utnak indították a hat vagon építési és dekorációs anyagot és az első hat vagon árut is. a további szállítmányokat még e héten elküldik./mti/

-2-

bb. 6. kijelölik a budapesti szabad strandokat - mentőört kapnak a látogatottabb fürdőhelyek

1 hi/gg/zs/gy/cz

1966. május 10.

a fővárosi tanács utasítást adott ki a szabadon igénybevehető dunai fürdőhelyek, illetve a strandolás szempontjából tilos partszakaszok kijelöléséről. az utasítás értelmében az érdekelt tanácsok a következő napokban - más hatósági szervekkel együtt - helyszíni bejárás során jelölik ki a fürdőzésre alkalmas, illetve - a veszélyes sodrás, vagy a víz szennyezettsége és egyéb okok miatt - tilosnak minősülő területeket, s gondoskodnak arról, hogy az említett helyeken - kerülethatárokon belül egységes kivitelű tájékoztató táblákat helyezzenek el. ha a tilalom hosszabb partszakaszra terjed ki, többhelyütt is - főleg a vízhez vezető utaknál - lesz majd figyelmeztető jelzés. a szabad fürdőhelyeket mindenütt ellátják az előírt mentőberendezéssel, a forgalmasabb helyeken pedig mentőört is alkalmaznak, aki munkaszüneti napokon reggel 7-től este 8-ig, más napokon, délelőtt 10 órától délután 6 óráig tart ügyeletet. a mentőszolgálat ellátását a tanácsi szervek ellenőrzik majd.

a szabad strandok, illetve a tilos fürdőhelyek kijelölésénél messzemenően figyelembe veszik az ifjúságvédelmi szempontokat, s szükség esetén az oktatási szervek véleményét, tapasztalatait is meghallgatják. tekintettel arra, hogy a strandolókra - különösen a felügyelet nélkül fürdőző gyermekekre - a duna vizén kívül a külterületeken található természetes, vagy mesterséges, rendszerint ismeretlen mélységű tó is veszélyt jelenthet, az utasítás szerint ezeket a vizeket is felülvizsgálják, még pedig a területileg illetékes rendőri szervek bevonásával. a fürdőidényben a tanácsi szervek a tömegszervezetekkel együttműködve széles körben ismertetni fogják, hol szabad és hol tilos a fürdés budapestben.

az utasítás értelmében a tanácsok által fenntartott szabad fürdőhelyeken belépő díjat nem szednek./mti/

- 3 -

bb. 5. összerakható személygépkocsi-garázs aluminiumból

1 szf/gk/vq/gy/bs

1966. május 9-10.

az autótulajdonosok garázsgondjainak enyhítése vezette az alumínium alkalmazástechnikai központot, amikor alumíniumpanelekből összerakható, egyszerű szerkezetű személygépkocsi-garázs előállítását kezdeményezte. a garázs formaterveit az ipari formatervező vállalat készítette, a részletterveket pedig az alkalmazástechnikai központ dolgozta ki. a tervek alapján a kecskeméti fém- és vasipari ktsz az év első negyedében elkészítette a garázs mintapéldányát, nemrég pedig hozzáfogott a sorozatgyártáshoz.

a hullámosított és dongásított, nyolc milliméter vastag alumíniumlemezekből álló garázs egy kis-, vagy közepes méretű személygépkocsi elhelyezésére alkalmas. belső hossza 4,40 szélessége 2,83 méter, ajtónyílásának magassága 1,95, szélessége 2,21 méter. belső terének hossza kívánság szerint 56 centiméterrel növelhető. építőmunka nem kell hozzá, mert kizárólag gyárilag előállított elemekből készül. a könnyű oldalafalakat és tőpeneleket egydarabból csinálják, ezért néhány kapcsolással gyorsan összerakható. a paneleket talppereandóra erősítik, tehát nem kell alapozni a csinos kis épületet. hátsó végét színes poliészterlap fedi, ezen át kapja a természetes világítást./mti/

bb. 7. reprezentatív pavilon-étterem a duna-parton

1 pr/gg/zs/gy/cz

1966. május 10.

új egységekkel bővült a ferencváros vendéglátóipari hálózata. még ebben az évben megnyílik az üllői uti lakótelepen egy modern vendéglátóipari üzemház, s jövőre a ráday utcában egy, a hagyományos ferencvárosi vendéglátást korszerű formában felelevenítő vendéglő.

a tervek szerint sor kerül a hid-borozó átalakítására és reprezentatív pavilon rendszerű vendéglátóipari egységet állítani fel a duna-parton létesítendő parkban./mti/

- 4 -

bb 8. magyar pedagógus küldöttség látogatása az nszk nemzeti unesco bizottságánál

1 vt/sk-lm -cz

1966. május 10.

a német szövetségi köztársaság nemzeti unesco bizottságának meghívására magyar pedagógus-küldöttség járt az nszk-ban. a delegáció vezetője, dr. benczédi józsef, a magyar nemzeti unesco bizottság nevelési albizottságának elnöke, az mti munkatársának elmondotta, hogy a két unesco bizottság képviselői között ez volt az első találkozó. igyekeztünk az oktatás-elmélet és módszertan, valamint a tankönyvkiadás területén kínálkozó együttműködési lehetőségeket feltárni. szóba került például a földrajz tankönyvek kölcsönös felülvizsgálata, majd az észrevételek, vélemények, javaslatok közzétevése, tervbe vettük a történelem-könyvek ugyancsak kölcsönös megvizsgálását, s a vélemények kicserélését. szó esett arról is, hogy a továbbiakban a két bizottság között első sorban a matematikával és a természettudományos tantárgyakkal kapcsolatban alakulhatna ki együttműködés s ez kiterjedhetne a felnőtt oktatás módszertanára is. megállapodtunk óratervek és tantervek dokumentációs cseréjében az alsó- és középfokú oktatás, valamint a szakmai oktatás, a szakmunkásképzés területén is - fejezte be nyilatkozatát dr. benczédi józsef./mti/

bb 9. fokozott gonddal ügyelnek a légi kresz előírásaira

1 fe/tné-lm zs

1966. május 10.

érdekes kimutatást készítettek a légiközlekedés rendészeti szervei a mentőszolgálat repülőinek, továbbá a mezőgazdasági, a vízügyi és a sportrepülőek elmúlt évi tevékenységéről. az országos mentőszolgálat repülőgépei például tavaly 941 súlyos bétetet szállítottak, gyakran igen nehéz körülmények között az ország különböző egészségügyi intézményeibe. a mezőgazdasági repülés mind nagyobb szerepét bizonyítja, hogy 1965-ben mintegy félmillió hektárt szórtak be műtrágyával, növényvédőszerrel a levegőből. a vízügyi szolgálat repülőgépei számos esetben nyújtottak segítséget a védekezési, mentési munkálatokban, különösen a nyári hónapokban a balatonon, a dunakanyarban, valamint a tavalyi súlyos árvíz idején. a sportrepülőek az elmúlt évben mintegy 25 000 órát töltöttek a levegőben és több mint 19 000 ejtőernyős ugrást hajtottak végre.

örvendetes, hogy a növekvő légiforgalom ellenére egyetlen halálos kimenetelű baleset sem történt és a sérültek száma is csökkent. az előfordult könnyebb baleseteket is főleg az okozta, hogy megszegték a légiközlekedési szabályokat, nem tartották be a repülés biztonsági előírásait.

/folyt.köv./

- 5 -

bb 9. /fokozott gonddal....1.folyt./-lm

a légiközlekedés rendészeti szervei a balesetmentes repülés érdekében tovább szigorítják az ellenőrzést, az önkéntes légirendőrök segítségével elsősorban a technikai eszközök, felszerelések, berendezési tárgyak kezelését, tárolását kísérik figyelemmel, mert a gondatlanság, hanyagság súlyos balesetek forrása lehet.

sűritik a legforgalmasabb közutak - így a 7-es számú műút és a dunakanyar - légi ellenőrzését is és gyakori légi felderítéssel segítik a balatoni mentőszolgálat munkáját./mtl/

- 6 -

bb 10. hatvanhárom előadássorozat az operaház új bérlet-akciójában - eddig már nyolcezer operarajongó biztosította állandó helyét a jövő évad előadásaira

1 áe/sk szb ffm

1966. május 10.

az állami operaházban elkészült a következő színházi évad műsorterve, a változatos, gazdag programot úgy állították össze, hogy az operarajongók minden rétege felkészültségének, izlésének megfelelő műélvezetben részesülhet, a törzslátogatók évről évre növekvő tábora az új idényben 63 előadássorozatból válogathat, amelyekre máris megkezdtek a bérletek árusítását.

az operaházban és az erkel színházban egyenként 12 féle, 10 előadásból álló sorozatra biztosíthatják máris állandó helyüket a régi és új bérlet, ezenkívül 12 féle kombinált bérletet is kibocsátanak, amelyek az operaházban és az erkel színházban sorra kerülő, 5-5 előadásra jogosítanak, kétfajta délelőtti sorozatra ugyancsak állandó bérlet váltható, az operaház vezetősége az új évadban is nagy figyelmet fordít a fiatal közönség igényeinek kielégítésére, tizennégy féle főiskolai, illetve hat ifjúsági sorozatban hozza színre nemcsak az állandó repertoárban szereplő legnépszerűbb dalműveket, hanem felújításokat és bemutató előadásokat is, ismét kibocsátják a népszerű vasutas-bérletet, amelynek már évek óta stabil vásárlóközönsége van.

az 1966-1967-es évadra az akció keretében 85 000 főnyi közönség válthatja meg állandó törzshelyét, a bérleti előadásokra a legjobb szereposztást biztosítják, több alkalommal hírneves vendégművészek felléptével, arról is gondoskodtak, hogy az elmúlt három évben már bérletműsorban szerepelt művek ne kerüljenek ismételt az azonos jellegű sorozatba, az ismertebb darabokat folyamatosan új díszletekkel, új jelmezekkel, új szereplőkkel frissítik fel, bár a bérleti felhívást csak nemrég tették közzé, máris mintegy 8 000 megrendelés érkezett a szervezési osztályra, s a kibocsátásra kerülő ifjúsági bérletek 60 százalékát is leköttették már.

a régi tulajdonosok május 23-től június 4-ig újíthatják meg bérleteiket, az új igénylőknek pedig június 13-tól kezdve adják ki azokat./mtl/

8.35/j

-7-

bb 11. sikkasztó műhelyszervező - egy évi és kéthónapi szabadságvesztés

1 bc/sk szb zs

1966. május 10.

Kovács István, 35 éves gumijavító, monori lakos a cseleglei aranykalász termelőszövetkezettel munkaszerződést kötött, amely szerint gumijavító műhelyt szervez, a működéséhez szükséges használt gumianyagot hetenként két napon a felvevőhelyeken kiválogatja, a többi napokon pedig a termelőszövetkezet telephelyén dolgozik. Kovács a neki átadott okmányok és bélyegző felhasználásával többször vételezett anyagot Budapesten és Vácott, de ezeket nem a szövetkezet telephelyére, hanem egy ismerős budapesti kisiparos műhelyébe szállította. Az itt tárolt anyag egyik részéből javítási munkákat végzett, másik részét pedig eladta. Cselekményével a szövetkezetnek mintegy 18 000 forint kárt okozott, aminek egy része a visszaélések leleplezése után megtérült.

A központi kerületi bíróság Kovács Istvánt sikkasztásért egyévi és kéthónapi szabadságvesztésre ítélte, s mintegy 12 000 forint kártérítésre kötelezte. /mti/

bb 12. megelőzhető-e a kancsalság?

1 ms/gg szb zs

1966. május 10.

Pajor Rezső, az 1-es számú szemészeti klinika docense kandidátusi disszertációjában érdekes adatokat közölt a kancsalság és a tompalátás gyógyításának, megelőzésének lehetőségeiről. A kancsalság nemcsak szépséghiba, hanem súlyos látászavar, a kancsalok legtöbbször egyik szemére, esetleg mindkettőre tompalátó is és hiányzik a térlátása. A statisztika szerint a föld lakosságának mintegy 4 százaléka kancsal, vagy tompalátó. A tompalátásuaknál többnyire nemcsak a szem feloldó képessége, hanem a színérzék is csökkent. Hazánk tízmillió lakosából körülbelül 400 000 a kancsalok és tompalátók száma, közülük 24 000 iskoláskorú.

A klinikán 365 beteg adatait dolgozták fel, megállapították, hogy terhességi és szülési szövődmények, koraszülés, öröklés nagymértékben rontja a betegség prognózisát. A terhességi, vagy szülési szövődménnyel világra jött gyermekek több mint felénél nem sikerült térbeli látást elérni. A koraszülötteknek pedig csak 18,7 százaléka szerzett meg a kétszemes térbeli látást megfelelő kezelés után. Ha a kancsalságot örökletes okokra lehetett visszavezetni, a teljes térbeli látás aránya 7,3 százalékra csökkent. Feltehető, hogy anyai ágon kétszerre gyakrabban öröklődik a kancsalság.

/folyt.köv./

8.40/j

-8-

bb 12. /megelőzhető-e... 1. folyt./ szb

A korán kifejlődött kancsalság ugyancsak nehezen befolyásolható, a látásélesség az esetek több mint egyharmadában 5/40 alatt maradt és ennek megfelelően nem lehetett térlátást elérni.

A gyógyítási eredmények tehát korlátozottak, az orvosok véleménye szerint azonban idejében történő kezeléssel nagymértékben el lehet kerülni a kancsalság kifejlődését. Ezért célszerű minden koraszülöttet, vagy szövődménnyel világra jött csecsemőt és olyan kisgyermeket, akinek szülei, vagy nagyszülei között előfordult a betegség, legkésőbb fél éves koráig megvizsgálni és a felismert rendellenességet azonnal orvosi kezelésbe venni. Hasznos tanács az is, hogy ne halmozzuk el a csecsemőket játékokkal, mert ezzel közelzésre kényszeríthetjük őket. A kicsinyek enélkül is megtalálják szórakozásukat. /mti/

--

bb 13. száz autóbusszal több készül a kongresszusi versenyben

1 sl/sk szb vg

1966. május 10.

A magyar autóbuszok iránt olyan nagy a kereslet, hogy az Ikarus most már csak jelentős bővítéssel képes kielégíteni az igényeket. Tavaly létrehozták új festőszalagjukat, így 1966-ra 2 835 autóbusz gyártását vállalhatták, jó kétszázalékkal többet, mint az előző évben. Nemrég azonban a külkereskedelem további 100 kocsit kért erre az évre, mert újabb sürgős rendelések érkeztek a Szovjetunióból, Bulgáriából, Jugoszláviából, az NDK-ból, s szerződés van előkészületben egyik afrikai országgal is.

A gyár dolgozói a kérést megvitatták, s valamennyi részleg elhatározta, hogy a 9. pártkongresszus tiszteletére a létszám növelése nélkül elkészítik, összeszerelik a terven felül 100 kocsit alkatrészeit. Tekintve, hogy Jugoszlávia a szokásostól eltérő motorokkal kéri a buszokat, a műszakiak ennek megfelelően soron kívül áttervezik az újszerű motorhoz kapcsolódó szerkezeteket. Az Ikarus-védjegy sikerének egyébként is egyik magyarázata, hogy a gyárban az utóbbi időben rugalmasan kezelik a rendeléseket, nem ragaszkodnak a sok éves módszerekhez. Külön kívánságoknak is eleget tesznek. Legutóbb például az eak részére az Ikarus-55-os és 66-os kombinációjából eddig nem gyártott típust készítettek, más országoknak egyéb módosításokat hajtottak végre a nagymányos kocsikon. /folyt.köv./

8.50/j

-9-

bb 13. /száz autóbusszal... 1. folyt./- szb

India nemrég a szokásostól eltérő kivitelben kért 26 hűtőkocsit, egyenként héttonnákat, amelyeknek raktere minusz 20 fokra hűthető. a konstrukció viszonylag hamar elkészült, a kocsik egyik példányát már kiállítják az idei budapesti nemzetközi vásáron, s még ebben a hónapban az indiai szállítmányt is utnak indítják. /mti/

bb 15. automata injekciós ampullatöltő berendezést dolgoztak ki a magyar szakemberek

1 tz/gk szb vg

1966. május 10.

automata ampullatöltő berendezést konstruált munkatársai-val dr. Pungor Ernő, a veszprémi vegyipari egyetem professzora.

A gyógyszeripar legkényesebb feladatainak egyike az injekciós ampullák elkészítése: csak a legteljesebb sterilítással, minden szennyeződés lehetőségének kizárásával történhetik. éppen ezért a világ legkülönbözőbb részein sokan próbáltak már olyan automata berendezést készíteni, amely ezeket a szempontokat is kielégíti, ugyanakkor gazdaságos és termelékeny is. megfelelő eredményt eddig nem tudtak elérni. a legtöbb gondot az okozta, hogyan lehetne a folyamattól távol tartani az oxigént, amelynek jelenlétében a legtöbb injekció hatóanyaga elbomlik.

Pungor professzorék találmánya probléma első sikeres megoldását is jelenti. önműködő ampullatöltőjükbe ömlesztve kell beleönteni a hatóanyagot, az oldószert, s az előzetes sterilizált ampullák tömegét, mert a továbbiakban már maga a berendezés készíti el az oldatot, méri ki a megfelelő adagokat, rakja rendbe, tölti meg és forrasztja le az ampullákat úgy, hogy a folyamat végén már a kész, steril injekciós ampullák kerülnek ki a gépből.

az egész folyamat alatt a készítmény közelébe sem kerülhet oxigén, por vagy bármi egyéb szennyező anyag. a berendezéssel két ember óránként körülbelül tízezer ampullát tölthet meg, legalább tízszer annyit, mint a hagyományos módszerrel, mégpedig úgy, hogy a selejthányad tized százalékokra csökken. a berendezést egyetlen karmozdulattal lehet más méretű ampullák töltésére állítani.

a találmány, amelyet számos külföldi országban is szabadalmaztatni kívánnak, máris fölkellette a nemzetközi érdeklődést. /mti/

8.55/- szb

-10-

bb 14. betemetik a budai várpalota távfűtési hőközpontját - játszótér lesz az épület felett

1 sb/lk szb vg

1966. május 10.

a tabánban, a naphegy oldalában épül a budai várpalota távfűtési hőközpontja. a mélyépítő vállalat dolgozói most befejezték a hőközpont mintegy 40 méter hosszú és 9 méter magas betonépületének munkálatait. a nagy épülettömböt az eredeti terveknek megfelelően betemetik, csupán a vár felé néző, kőburkolattal díszített homlokzatot láthatják majd a tabáni járókelők. az épület helyének feltárásakor félrera-kott mintegy 12 000 köbméter földdel takarják le a hőközpontot. a parkosítási, növénytelepítési feladatok miatt sürgős a földmunka: ezért egy kotró, egy földtoló, három dömper és egy vibrohenger - megfelelő váltásokkal - éjjel-nappal dolgozik.

nehéztí a munkát, hogy az épület falai mellett zuzott kőből és kavicsból 70 centiméter széles „párna”, elhelyezését irták elő a tervezők. a talajvíz támadásaitól kell védeni ugyanis az épületet, s a hegyoldal fölgrétegein át leszivárgó vizet majd ez a laza kavics- és kőréteg gyűjti össze és egy csatornán át az ördög-árokba vezeti. ezért közvetlenül az épület mellett csak lassan, óvatosan dolgozhatnak, nehogy a föld összekveredjék a kőpárnával. kötelező az óvatosság robbanásveszély miatt is. tavaly a tűzszerészek segítségével ugyan 35 mázsa különböző robbanóanyagot már eltávolítottak, de előfordulhat - bár lényegesen kisebb valószínűséggel -, hogy a föld visszahordásánál újabb robbanószert találjanak. a vállalat dolgozói előreláthatóan augusztusban adják át a munkaterületet a kert-építőknek. a hőközpont fölötti hegyoldalban azonban nemcsak park épül, hanem hintával, csúzdával és egyéb szerkezetekkel felszerelt játszótér is, amelyet az ősszel már elfoglalhatnak a gyermekek.

a hőközpont épületében egyébként most már megkezdték a munkát a csőszerezőipari vállalat dolgozói is. a gépek felszerelése azonban sokat késik, ha nem segítenek az ózdi kohászok a darupálya sineinek gyors elkészítésével. a télen már az új hőközpont közvetítésével kellene meleget adni a várpalota építőinek. /mti/

8.55/j

- 11 -

PKK

bb 16. mezőgazdasági tanulók kulturális seregszemléje

1 ie szb ká

1966. május 10.

május végén, a gyulai érkel ferenc művelődési házban rendezik meg a mezőgazdasági szakmunkásképző iskolák első országos kulturális seregszemléjét. a bemutatón az ország különböző vidékeiről 15 iskola öntevékeny művészeti csoportjai vesznek részt. az idei bemutatkozás után ezentul minden évben rendezik a mezőgazdasági tanulók országos kulturális versenyt. /mti/

..-

bb 17. a magyar tudományos akadémia szabadalmi a budapesti nemzetközi vásáron

1 tz/qk szb vg

1966. május 10.

az idei budapesti nemzetközi vásáron tiz szabadalmat mutat be kiállítási pavilonjában a magyar tudományos akadémia.

az egyik legnagyobb „sztár”, köztük az analitikai kémiai kutató laboratórium találmánya, az immár nemzetközi hírű derivatográf továbbfejlesztett változata. már első megoldásában is túlszárnyalta külföldi versenytársait azzal, hogy egyetlen mintából egyetlen műveletben három jellemző tulajdonságát állapította meg az anyagnak: a hőmérséklet emelkedésének hatására fellépő belső energia változását, a súly változását és a súlyváltozás sebességét. a találmány népgazdasági eredménye már ebben az első változatában is elérte a 270 millió forintot. az új változat ugyanannak a műveletnek a során még a hő hatására fellépő táqlást is méri.

bizonyára nagy feltűnést kelt majd az eugon, a kémiai technológiai munkaközösség atommodellje. tizenhétféle színben több mint 200 teljes vagy csenkára metszett golyó mindegyike egy-egy atomot jelképez. az egyes darabokból - amelyek egyébként pontosan százmilliószor nagyobbak a valóságos atomoknál - a legegyszerűbb molekulák éppugy az atomok valóságos térbeli elhelyezkedését követve építhetők fel, mint akár a legbonyolultabb fehérjemolekulák. az eugon nemcsak az oktatás kitűnő segédeszköze, hanem már eddig is itthon és külföldön számos nehéz tudományos kérdés megoldását tette lehetővé azáltal, hogy szemléletessé teszi mindazt, amit bonyolult térbeli elrendeződése miatt nemcsak lerajzolni, de elképzelni is csaknem lehetetlen.

/folyt.köv./
9.08/e

- 12 -

RK

bb 17. /a magyar tudományos... 1. felyt./- szb

körülbelül 25 000 forintból állítható elő, de 9 000 dollárba kerülő külföldi berendezéseket helyettesít egy másik kiállított szabadalom, az automatizálási kutató intézet gáz- és folyadék-koncentrációmérő műszere. a vegyiparban és számos más területen segíti az üzemmenet irányítását, sőt lehetővé teszi a termelés 5-10 százalékos növelését is. különös előnye, hogy a koncentráció megállapításakor mindjárt helyesbíti is azokat a hibákat, amelyekkel a gáz fajsúlyváltozása torzítaná el a mérés eredményét. ehhez ma külföldön is legalább két különböző műszer szükséges. a találmány iránt külföld is érdeklődik, becslések szerint hazai gyártása körülbelül egymillió devizaforint értékű szocialista és 60 000 dollárnyi nyugati behozatalt tenne fölöslegessé, sőt körülbelül 800 000 dollár értékű exportra is lehetőséget teremtene. /mti/

..-

bb 18. vezetőfülkével látják el a régebbi gyártmányu traktorokat

1 ie szb ká

1966. május 10.

elkészült az új traktorvezető-fülkék mintapéldánya a mezőgazdasági gépjavitó trösztnél. az idén legalább 500-500-at gyártanak az ue-28- és az mtz típusu traktorok részére. az újabb traktorok - mind a hazai, mind a külföldi gyártmányuak - már vezetőfülkével kerülnek forgalomba; most rövid időn belül a régebbi típusuakat is ellátják a traktorosokat az időjárás viszontagságaitól védő fülkével. /mti/

..-

bb 19. 22 millió rubel értékű árut cserélünk a szovjet, az ndk, a román, a lengyel, a csehszlovák és a bolgár belkereskedelemmel

1 kf/j szb vg

1966. május 10.

a belkereskedelmi minisztérium befejezte a lakosság ellátását javító, a választékot gazdagító idei árucseretárgyalásokat a szovjet, az ndk, a román, a lengyel, a csehszlovák és a bolgár belkereskedelemmel. a megállapodások alapján összesen 22 millió rubel értékű fogyasztási cikket adunk az említett országoknak, s tőlük ugyanilyen értékben kapunk nálunk hiányzó vagy igen keresett árukat.

/folyt.köv./
n

9.17/j

-13-

RK

bb 19. /22 millió rubel... 1. folyt./ szb

a tárgyalások eredményét összegezve a minisztériumban az mti munkatársának elmondották, hogy az idei árucseré tülhaladja a tavalyi szintet, az ndk-val és románival például megkészszerződött, s a lengyel és a bolgár belkereskedelemmel is nagy mértékben növekedett választékcsereforgalmunk.

a megállapodásoknál kereskedelmünk elsősorban arra törekedett, hogy egyrészt az érintkezések nyomán jelentkező nagyobb igények kielégítéséhez szükséges ruházati cikkeket, másrészt az árvizek és a belvizek miatt elsőrendű szükségletként jelentkező építőanyagokat biztosítani tudja, a megfelelő árualap érdekében a különböző országok kereskedelmétől egyebek között 800 000 pár nylonharisnyát, 1,2 millió méter ágynemlanyagot, 22 tonna szintetikus kötöttáruat, egymillió négyzetméter műszálszövetet, valamint 13 millió téglát, 8 millió tetőcserepet, 10 000 tonna meszet, egymillió négyzetméter kátránypapírt, 100 000 négyzetméter parkettát, 5 000 köbméter fenyő fűrészáruat, 40 000 ajtót és ablakot veszünk.

a legnagyobb volumenű, kölcsönösen 9,8 millió rubel értékű megállapodást a szovjet kereskedelemmel kötöttünk, s az év folyamán várhatóan még bővül is a tervezett forgalom. a szerződés szerint egyebek között 150 000 karórát, 730 tonna zománcedényt, 1,6 millió doboz halkonzervezet, 1 400 tonna vaját, 400 tonna sajtot, stb. kapunk konfekcióáruért, cipőért, sálért, sportcikkéért, pannonia motorkerékpárért, golyóstollért, kozmetikai cikkeért cserébe.

az ndk és a román belkereskedelemmel kötött árucseré értéke egyenként 3,5-3,5 millió rubel. az ndk kereskedelmével ruházati cikkeket, továbbá elektromos háztartási gépeket, románia pedig főleg építési anyagokat, tüzhelyeket és kályhákat ad konfekcióért, játékért, készletért, rádióért, vastömegcikkért, háztartási vegycikkéért. a lengyel választékcserében egyebek között 5 000 hűtőszekrényt, 5 000 varrógépet, gyapjuszöveteket importál, és pamut méteráruat, cipőt, sálát exportál belkereskedelmünk, csehszlovákiából nagyobb tételként 5 000 moped, 3 000 kályha, játék, írószer, hangszer, a bolgár választékcserében pedig a már hagyományos zöldség- és gyümölcskonzerven kívül üvegáru érkezik. cserébe csehszlovákiának például olajfestéket, gumimatracot, függönyt, stb. bulgáriának pedig pamut méteráruat, napszemüveget, takarót, játékot szállít a kereskedelem.

a megállapodásokban rögzített áruk szállítása egyébként már az év elejétől tart. a szerződéseket úgy ütemezték, hogy az idénycikkek még a szezon előtt megérkezzenek. /mti/

9.27/1

-14-

kk

bb 20. kazinczy gyűjtötte „autographiák,, a sátoraljaujhelyi Levéltárban

vid gk szb fm

1966. május 10.

a sátoraljai helyi Levéltárban ma is külön kezelik azt az értékes okiratgyűjteményt, amit a róla elnevezett intézmény egykori Levéltárosa, Kazinczy Ferenc 1815 és 1831 között a Levéltár rendezésekor gyűjtött össze. a török időtől kezdődően megmaradt legértékesebb okleveleket Kazinczy Ferenc a Levéltár rendezésénél külön gyűjtötte, s 21 kötetben bőrbbe kötve külön is kezelte. használatára kétkötetes tartalmi mutatót szerkesztett. ezekbe sajátkezűleg jegyezte be az okiratokat, rövid tartalmi kivonatokkal együtt. a Kazinczy által összegyűjtött okiratok legrégebbje az 1272-ből kelt és 5. István halálát a hetikai nemeseleknek hirtül adó oklevél. az autographiák között található többek között Thököly Imre fejdelemének, valamint Bocskai Istvánnak, a szecserenci országgyűlésen királlyal választott erdélyi fejdelemnek „manuskriptuma,, , Apafi Mihály 1668-ból kelt oklevele, József nádor 1806-ban kelt rendelete, mind sajátkezű aláírásokkal.

Kazinczy Ferenc Levéltári működéséről és a Levéltár rendezésével kapcsolatos tevékenységéről dr. Soós Imre, a Levéltár vezetője most tudományos feldolgozást készít. /mti/

--

bb 21. a termékek hasznosítására is kiképzik a kertész-mérnököket - új szak indul a kertészeti és szőlészeti főiskolán

i ie szb ká

1966. május 10.

terménytárolási és feldolgozási szak szervezését kezdték meg a kertészeti és szőlészeti főiskolán.

a kertészeti termelés nagyarányú növekedéséből és a termékeinek minősége iránti hazai és külföldi igényekből sok olyan újabb feladat adódik, amelyek ellátásához jelenleg egyetlen iskolatípusban sem oktatott ismeretek szükségesek. ilyen feladatok jelentkeznek majd a következő tervidőszakokban nagyobb számban épülő nagüzemi hűtő-tárolókban és szőlőfeldolgozó-bortárolókban, ahol a technológia színvonala és alkalmazásának szakszerűsége 10-20 százalékkal növeli vagy csökkenti az előállított termékek értékét. /folyt.köv./

9.45/1

-15-

kk

bb 19. /22 millió rubel... 1. folyt./ szb

a tárgyalások eredményét összegezve a minisztériumban az mti munkatársának elmondották, hogy az idei árucserébe túlhaladja a tavalyi szintet, az ndk-val és romániával például megkészszerződött, s a lengyel és a bolgár belkereskedelemmel is nagy mértékben növekedett választékcsereforgalmunk.

a megállapodásoknál kereskedelmünk elsősorban arra törekedett, hogy egyrészt az érintkezések nyomán jelentkező nagyobb igények kielégítéséhez szükséges ruházati cikkeket, másrészt az árvizek és a belvizek miatt elsőrendű szükségletként jelentkező építőanyagokat biztosítani tudja. a megfelelő árualap érdekében a különböző országok kereskedelmétől egyebek között 800 000 pár nylonharisnyát, 1,2 millió méter ágyneműanyagot, 22 tonna szintetikus kötöttáruat, egymillió négyzetméter műszálszövetet, valamint 13 millió téglát, 8 millió tetőcserepet, 10 000 tonna meszet, egymillió négyzetméter kátránypapírt, 100 000 négyzetméter parkettát, 5 000 köbméter fenyő fűrészáruat, 40 000 ajtót és ablakot veszünk.

a legnagyobb volumenű, kölcsönösen 9,8 millió rubel értékű megállapodást a szovjet kereskedelemmel kötöttünk, s az év folyamán várhatóan még bővül is a tervezett forgalom. a szerződés szerint egyebek között 150 000 karórát, 730 tonna zománcedényt, 1,6 millió doboz halkonzervezet, 1 400 tonna vajot, 400 tonna sajtot, stb. kapunk konfekcióáruért, cipőért, sálért, sportcikkért, pannonia motorkerékpárért, golyóstollért, kozmetikai cikkeért cserébe.

az ndk és a román belkereskedelemmel kötött árucseréértéke egyenként 3,5-3,5 millió rubel. az ndk kereskedelmével zömmel ruházati cikkeket, továbbá elektromos háztartási gépeket, románia pedig főleg építési anyagokat, tüzhelyeket és kályhákat ad konfekcióért, játékért, készletért, rádióért, vastömegcikkért, háztartási vegycikkért. a lengyel választékcserében egyebek között 5 000 hűtőszekrényt, 5 000 varrógépet, gyapjuszöveteket importál, és pamut méteráruat, cipőt, sálát exportál belkereskedelmünk, csehszlovákiából nagyobb tételként 5 000 moped, 3 000 kályha, játék, írószerszám, a bolgár választékcserében pedig a már hagyományos zöldség- és gyümölcskonzerven kívül üvegáru érkezik. cserébe csehszlovákiának például olajfestéket, gumimatracot, függönyt, stb. bulgáriának pedig pamut méteráruat, napszemüveget, takarót, játékot szállít a kereskedelem.

a megállapodásokban rögzített áruk szállítása egyébként már az év elejétől tart. a szerződéseket úgy ütemezték, hogy az időnyitások még a szezon előtt megérkezzenek. /mti/

9.27/1

-14-

kk

bb 20. kazinczy gyűjtötte „autographiák”, a sátoraljaujhelyi levéltárban

vid gk szb fm

1966. május 10.

a sátoraljaujhelyi levéltárban ma is külön kezelik azt az értékes okiratgyűjteményt, amit a róla elnevezett intézmény egykori levéltárosa, kazinczy ferenc 1815 és 1831 között a levéltár rendezésekor gyűjtött össze. a török időtől kezdődően megmaradt legértékesebb okleveleket kazinczy ferenc a levéltár rendezésénél külön gyűjtötte, s 21 kötetben bőrbe kötve külön is kezelte. használatára kétkötetes tartalmi mutatót szerkesztett. ezekbe sajátkezűleg jegyezte be az okiratokat, rövid tartalmi kivonatokkal együtt. a kazinczy által összegyűjtött okiratok legrégebbje az 1272-ből kelt és 5. istván halálát a hetykai neméseknek hirtelen adó oklevél. az autographiák között található többek között thököly imre fejdelemének, valamint bocskai istvánnak, a szerencsi országgyűlésen királlyal választott erdélyi fejdelemnek „manuskriptuma”, apafi mihály 1668-ból kelt oklevele, józsef nádor 1806-ban kelt rendelete, mind sajátkezű aláírásokkal.

kazinczy ferenc levéltári működéséről és a levéltár rendezésével kapcsolatos tevékenységéről dr. soós imre, a levéltár vezetője most tudományos feldolgozást készít. /mti/

.-.

bb 21. a termékek hasznosítására is kiképzik a kertész-mérnököket - új szak indul a kertészeti és szőlészeti főiskolán

i ie szb ká

1966. május 10.

terménytárolási és feldolgozási szak szervezését kezdték meg a kertészeti és szőlészeti főiskolán.

a kertészeti termelés nagyarányú növekedéséből és a termékeinek minősége iránti hazai és külföldi igényekből sok olyan újabb feladat adódik, amelyek ellátásához jelenleg egyetlen iskolatípusban sem oktatott ismeretek szükségesek. ilyen feladatok jelentkeznek majd a következő tervidőszakokban nagyobb számban épülő nagüzemi hűtő-tárolókban és szőlőfeldolgozó-bortárolókban, ahol a technológia színvonala és alkalmazásának szakszerűsége 10-20 százalékkal növeli vagy csökkenti az előállított termékek értékét. /folyt.köv./

9.45/1

-15-

kk

bb 21. /a termékek... 1. folyt./- szb

még nagyobb gazdasági jelentősége van a mezőgazdasági üzemek most kibontakozó előfeldolgozó tevékenységének, amelyvel a gyorsan romló gyümölcsök és zöldségfélék egy részét a termőhelyen készítik elő konzervipari feldolgozásra. egyéb területek mellett a nagytömegű kertészeti termék veszteségmentes szállítás, kereskedelmi forgalmazása is speciális szakismereteket igényel.

az előzetes számítások szerint az említett és hasonló feladatok ellátására a következő 20 évben a népgazdaságnak mintegy 600 szakemberre lesz szüksége. ezek képzésére hozták létre a kertészeti és szőlészeti főiskolán az új szakot. innen olyan kertészmérnökök kerülnek majd ki, akik természet-tudományi és termesztéstechnikai alapképzettségük mellett speciális ismeretekkel rendelkeznek a kertészeti termények hasznosítási - tárolási, elkészítési, csomagolási, begyűjtési, szállítási és feldolgozási - technológiája és üzemtana területén. szakképzettségüket igen sokféle helyen: mezőgazdasági termelő üzemekben, a felvásárló és a földművelésszövetkezeti hálózatban, hűtőházakban, pincegazdaságokban, a konzerv- és mélyhűtőiparban hasznosítják majd.

a kertészeti terménytárolási és feldolgozási szak valószínűleg már az 1966-67-es tanévben megnyílik. /mti/

bb 22. két tároló - 14 millió köbméter víz befogadására

vid lk szb k1 1966. május 10.

az ismétlődő aszályos esztendő után a tavalyi rendkívüli esős tavasz és ősz, valamint a magas talajvízszint alá támasztotta a vízügyi szakembereknek azt a megállapítását, hogy mindkét bajon tárolók építésével segíthetnek. ezért a tiszta felső folyásától egészen a keleti főcsatorna torkolatáig, a hortobágy-medence peremén tároló-rendszer kiépítését tervezik. a nyírségi részen kettőt már átadtak rendeltetésnek és a király-ér szomszédságában is tárolót építenek. a harmadik ötéves terv vízügyi beruházásai közül kiemelkedik annak a két állandó jellegű tárolónak a megépítése, amelyek összesen 14 millió köbméter vizet fogadhatnak be. a hajduböszörmény és balmazújváros határában 1 146 hold területen mesterséges tavat, pakonszeg határában pedig 286 hold területű tárolót létesítenek. ezekben ősszel és tavasszal összegyűjtik a belvizeket, s így nyáron 14 millió köbméter vízzel több mint nyolcezer holdat öntözhetnek. /mti/

.9.56/1

-16-

kk

bb 23. képzőművészeti kiállítások a tsz-majorokban és a gépállomásokon

vid tné szb fm 1966. május 10.

a borsod megyei tanács művelődésügyi osztálya a nyári hónapokban - a képcsarnok segítségével - több mint 120 festményből, grafikából és reprodukcióból álló kiállítást vándoroltat a községekben. a kiállításokat először tanyaközpontokban, tsz-majorokban és gépállomásokon mutatják be, az anyagot tárlatvezetésekben ismertetik és a képekből a helyszínen vásárolhatnak a szövetkezeti parasztok. a vándorkiállításokat júniustól szeptemberig mintegy nyolcvan helyen mutatják be. /mti/

--

bb 24. szegeden rendezik meg a csillagászat baráti körének 4. országos találkozóját

vid gk szb fm 1966. május 10.

augusztus 26-27-28-án szegeden rendezik meg a csillagászat baráti körének 4. országos találkozóját. a háromnapos tanácskozáson a csillagászattal kapcsolatos ismeretterjesztésről, a csillagászat új eredményeiről és az amatőrök munkásságáról tartanak előadásokat. a rendezvényen ndk-beli és finn vendégek is részt vesznek.

a találkozón - amelyre az ország egész területéről 200 érdeklődőt várnak - ünnepélyesen adják át a legjobban tevékenykedő amatőr csillagásznak a zerinváry-émlékérmét. /mti/

--

bb 25. öregek napközije

vid gk szb fm 1966. május 10.

tiszavasváriban a tanács és termelőszövetkezet segítségével megteremtik az öregek napközi otthonát. három helyiségből álló épületet rendeztek be erre a célra, ahol a munkában elfáradt, többnyire magányos öregeknek rádió, televízió mellett napilapok, folyóiratok is rendelkezésükre állnak. a rövidesen megnyíló öregek napközijében egyelőre 35 idős dolgozó töltheti napjait. /mti/

--

10.06/1

-17-

kk

bb 26. elkészült szombathely városfejlesztési terve

vid lk szb ki

1966. május 10.

szombathely fejlesztési tervét ezek meghallgatása után állították össze. a városfejlesztési terv szerint továbbra is a barokk és eklektikus stílusban épült belváros lesz a megyeszékhely központja, bár itt is korszerűsítő munkákra kerül majd sor. a városban négy új alközpontot alakítanak ki. a derkovits lakótelep már épül, itt huszonegyezren laknak majd. a vöröshadsereg útja, a hunyadi út és az ifjuság terének környékén jelölték ki a másik három alközpont helyét.

a város peremén alakítják ki az ipartelepeket. a belső körzetből a gázgyárat és a mezőgazdasági gépgyárat kitelepítik. az északnyugati részen üdülő-telep és ezer holdas parkerdő lesz.

rendezik az isis szentély környékét. közelében épül fel a hotel isis, az új zenei középiskola és a hangversenyterem. új megyei könyvtárat, husz tantermes iparitanuló iskolát, kollégiumot kap a város.

a városfejlesztési tervet könyvformában kiadják. /mti/

bb 27. ezer vagon széna kerül boglyákba szabolcsban

vid ká/gk szb ká

1966. május 10.

szabolcs-szatmár megye mezőgazdasági nagyüzemei 16 000 holdon kezdték meg a szalastakarmányok betakarítását. mintegy huszezer kézikaszával és csaknem kétszáz nagyteljesítményű géppel látták munkához, hogy a rétek termése, valamint a lucerna és a vöröshere jó minőségben kerüljön boglyákba. a kaszálással egyidőben eltakarítják a földről a rendkívül gott zöld növényt és az erre a célra kijelölt szérűskertekben állványokon, illetve ventilátoros gépek segítségével szárítják.

a pillangós földekről körülbelül ezer vagon szalastakarmányt gyűjtenek be a szabolcs-szatmár megyei mezőgazdasági nagyüzemek. /mti/

10.15/1

- 18 -

Rsk

bb 28. megalakult a georgikon-kör keszthelyen

vid ká/gk szb ká

1966. május 10.

a keszthelyi agártudományi főiskolán csaknem évszázados hagyománya van a georgikon-körnek. a főiskola ősről, európa első felsőfoku mezőgazdasági intézményéről kapta nevét az a rendszeres összejövétel, amelyen a tanárok, a gazdaszjelöltek és a környék gyakorlati szakemberei cserélték ki tapasztalataikat.

a régi hagyományt most ismét fölélesztették keszthelyen. a tanárok, kutatók és mérnökjelöltek mellett az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek szakembereit hívták meg a georgikon-kör találkozóira. a tervek szerint ebben az évben a fiatal agronómusok helyzetéről, a talajtermelékenység növeléséről és a szarvasmarhatenyésztés jelenlegi problémáiról tanácskoznak. /mti/

--

bhb 29. önsúlyuknál hétszer több tejet adnak egy laktáció alatt a magyar-barna tehenek

vid ká/gk szb ká

1966. május 10.

a duna-tisza közti mezőgazdasági kísérleti intézet városföldi gazdaságában horn arturnak, az állatvetsi főiskola professzorának irányításával sikerült az új magyar-barna tejelő tehénállomány kialakítása. az évek óta tartó kísérletek eredményei bebizonyították, hogy a magyar-tarka, a dán jersey és a svájci borzderes keresztezéséből származó utódok a kiválasztásnak megfelelően örökölték a különböző fajták tulajdonságait. a hármas kombinációból született utódok ötven százalékban a jersey, 25-25 százalékban pedig a magyar-tarka, illetve a borzderes tulajdonságait egyesítik. a magyar-tarkánál jóval kisebb testűek, ennél fogva kevesebb takarmányt fogyasztanak, kiváló legelő típusok. az elődöknél több tejet adnak, s a tej zsírtartalma is magasabb. a legkiválóbb egyedek egy laktáció alatt önsúlyuknál hétszer több tejet termelnek, egy százalékkal több zsírtartalommal, mint a magyar-tarkák. egy-egy tehen évenként 1 500 csomag vajhoz elegendő tejzsírt ad.

/folyt.köv./

10.25/1

-19-

Rsk

bb 29. /önsúlyuknál hétszer... 1. folyt./- szb

az új tejelő magyar-barna tehenek utódai már 16 hónapos korukban tenyésztésbe foghatók, két-három hónappal korábban a magyar-tarka növendékekénél. figyelemre méltó az is, hogy a többéves kísérletek alatt elléskor egyetlen alkalommal sem volt szükség művi beavatkozásra, ebből adódóan kevesebb a megbetegedés, több a szaporulat, a kedvező tőgyalakulásnál fogva a tehenek kiválóan alkalmasak a gépi fejésre. a gazdaságban jelenleg már több mint hatszáz kávébarna színű szarvasmarhát tenyésztenek. /mti/

bb 30. új ifjúsági tábor

vid tné szb fm

1966. május 10.

a körmenyi járási kisz bizottság kezdeményezésére a társadalmi összefogásnak új, szép eredménye született vas megyében. a kisz bizottság elhatározta: ifjúsági tábort létesít a járás természeti szépségeiben gazdag területén, nádásd-hegyalján. a járás valamennyi községe vállalta, hogy hozzájárul a költségekhez.

az ifjúsági táborban a munkák befejezéshez közelodnek. a tervek szerint június 12-én nyitja meg kapuit. egy turnusban az épületben száz, az épület melletti sátrakban pedig 500 nyaralót tudnak elhelyezni. /mti/

bb 33. autós-pihenők, táborhelyek a vasi erdőkben

vid gk szb ká

1966. május 10.

az országban elsőként autós-pihenőket létesít a főútvonalak mellett fekvő erdőkben a szombathelyi állami erdőgazdaság. a nagy idegenforgalmu 8-as számú főútvonal mellett három helyen: rábafüzes és jakabháza között, a csákánydoroszlói vasútállomásnál, valamint szeménye és hosszpereszteg között az út menti erdőben már elkészült az autós-pihenő. a fák között parkolóhelyet alakítottak ki, s a tájba illő ülőalkalmatosságokat, asztalokat állítottak fel. a hasznos kezdeményezés az erdők védelmét is szolgálja. a továbbiakban a 84-es számú sopron-balatoni úton és a szombathely-öriszentpéter közötti út mellett létesítenek hasonló pihenőket. /mti/

10.35/j

-20-

pk

bb 31. bírság a munka törvénykönyv előírásainak megsértése miatt

vid hén szb fm

1966. május 10.

a szakszervezetek csongrád megyei tanácsa munkavédelmi bizottságának felügyelője 1500 forintra bírságolta huszta gézát, a mórahalom és vidéke körzeti földművesszövetkezet igazgatóját. a büntetést azért rótták ki, mert a földművesszövetkezet vendéglátóipari egységeit az előző hónapokban szünnapok nélkül üzemeltették, s az ott dolgozóknak nem biztosítottak pihenőnapokat. a túlmunkáért járó túlóradíjakat sem fizették ki. a munka törvénykönyv előírásainak megsértése miatt a szakszervezetek megyei tanácsának elnöksége most elutasította a pénzbüntetés törlesztésére vonatkozó kérelmet. tekintettel arra, hogy a munkavédelmi bizottság az idén már második alkalommal volt kénytelen ilyen okok miatt bírságot kivetni, utasították a kpvdsz megyei bizottságát, hogy a jövőben, ha hasonló törvénytöréseket tapasztal, hivatalból kezdeményezze a bűnvádi eljárás megindítását. /mti/

bb 32. a pártkongresszus tiszteletére

vid lk szb ki

1966. május 10.

a veszprém megyei állami építőipari vállalat dolgozói brigádgüléseken és termelési tanácskozásokon tettek felajánlásokat a pártkongresszus tiszteletére. a veszprémi 1. építésvezetőség dolgozói, akik a város új lakótelepét építik, vállalták, hogy hatvan lakást két hónappal, negyven lakást másfél hónappal, százhusz lakást pedig tíz nappal az eredeti határidő előtt adnak át. a várpalotai építésvezetőség két héttel hozta előbbre 80 lakás építésének határidejét. hasonló felajánlásokat tettek az ajkai új lakótelepen dolgozó kőműves és szerelőcsapatok is. itt 39 lakást adnak át határidő előtt. az építőipari vállalat víz- és fűtés szerelői előrelátóbban tervezett munkájukkal elsősorban a balatonfüredi szívkórház rekonstrukcióját segítik. munkájukat úgy végzik, hogy az épület a tervezettnél négy hónappal hamarabb használható legyen. terven felül végzik el a hidrotérápia részleg szerelési munkáit is. a szerelők terven felül végzik el a devcséri általános iskola épületgépészeti munkáit. /mti/

10.50/- szb

-21-

pk

bb 34. közlekedési balesetek

t fe/lk szb bs

1966. május 10.

az 1. kerületben az attila ut 47 szám előtt egy személygépkocsi, amelyet török andrás 23 éves egyetemi hallgató vezetett, elütötte kocsis péter 16 éves ipari tanulót, akit súlyos sérüléssel szállítottak kórházba. a vizsgálat megállapította, hogy kocsis péter figyelmetlenül ment át az utas-ten, egy tehérgépkocsi mögül, féktávolságon belül lépett a kocsi elé.

a 10. kerületben az üllői uton kadlecsek jános 24 éves erdősztechnikus gyáli lakos nem adta meg az elsőbbséget a kijelölt gyalogátkelőhelyen és elütötte kovács tiber 12 éves iskolai tanulót, akit a mentők a heim pál gyermekkórházba szállítottak.

az 1. kerületben a krisztina körut és a mikó utca kereszteződésénél farkas balázs 16 éves gimnáziumi tanuló szabálytalanul kanyarodott kerékpárjával és egy 44-es villamossal összeütközött. a fiatal fiú a baleset következtében könnyebb sérülést szenvedett. /mti/

--

bb 35. végrehajtották a halálos ítéletet a hatvanpusztai gyilkoson

tm szb bs

1966. május 10.

czeglédi sándor, alcsut-hatvanpusztai lakos a múlt év októberében szomszédjának 13 éves kislányát közönségszándékú kicsalva a közeli erdőbe. a kislányt tiltakozása miatt megfojtotta, majd a holttestet egy grótkalyukban rejtette el. czeglédi más 10 év körüli kislányokkal szemben is követett el erőszakos cselekményeket. a fejér megyei bíróság aljas indokból elkövetett emberölés, megrontás, szemérem elleni erőszak és többrendbeli erőszakos nemi közönség bűntette miatt czeglédi sándort halálbüntetéssel sújtotta. az ítéletet a legfelsőbb bíróság helybenhagyta. a kegyelmi kérelmet a népköztársaság elnöki tanácsa elutasította. a halálbüntetést kedden végrehajtották. /mti/

--

11.15/j

-22-

KK

bb 36. megkezdődött a műszeripari gazdasági konferencia

t sl/lk szb ki

1966. május 10.

berecz bertalan kohó- és gépipari miniszterhelyettes kedden délelőtt a technika házában megnyitotta a műszeripari gazdasági konferenciát. az öt napig tartó tanácskozás célja, hogy közös álláspontot alakítsanak ki a vezetési módszerek javítására, az elektronika, a kibernetika alkalmazására. több külföldi szocialista ország képviselői is ismertetik tapasztalataikat, új eredményeiket.

fischer imre, a kqm műszeripari igazgatóságának vezetője a kis üzemek összevonása óta eltelt három év eredményeiről beszélt. 1963 közepén 24 kisüzemből 10 műszeripari nagyvállalatot hoztak létre, s azóta mód nyílt a célszerűbb, hatékonyabb irányításra. tavaly például, amikor nagymértékben megnőtt az orvosi műszerek iránti hazai és külföldi igény, olyan részlegeknél is gyorsan bevezethették az orvosi műszergyártást, ahol azelőtt mással foglalkoztak. a műszeripar részesedése a gépipar termeléséből 1960-hoz képest 5,1-ről 6,5, az exportrészesedése pedig 5-ről 7,2 százalékra nőtt. az iparigazgató vitába szállt azoknak az álláspontjával, akik kétségbe vonják a nagyvállalatok létjogosultságát, s inkább az 50-200 fővel dolgozó üzemeket látják célszerűnek. rámutatott, hogy hazánkban a kisipari szövetkezetek jórészt betöltik az ilyen kis üzemek feladatait, a korszerű vezetés, a gazdaságos termelés elsősorban a jól szervezett nagy vállalatoknál lehetséges. különösen fontos lesz ez a harmadik ötéves terv időszakában, amikor jól egybehangolt munkával automatikákat, nagyértékű szervezőtechnikai berendezéseket kell majd előállítaniok saját és más iparágak számára, ugyanakkor a lehető leggazdaságosabban kell termelniük. a vállalatoknak egyre nagyobb önállóságot kell kapniok, s nemcsak joguk, hanem kötelességük is a széleskörű piackutatás, a gyártás és a gyártmányok korszerűsítése.

fischer imre beszéde után megkezdődtek a téma részleteit érintő előadások. /mti/

--

11.52/j

-23-

KK

bb 37. visszaérkezett szófiából a fővárosi tanács küldöttsége

k hi/lk szb -cz

1966. május 10.

sarlós Istvánnak, a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága elnökének vezetésével a szófiában járt tanácsi küldöttség kedden visszaérkezett budapestre. /mti/

bb 38. időjárásjelentés

tm szb

1966. május 10.

a meteorológiai intézet jelenti május 10-én, kedden 13 órakor

melegszik az idő

az atlanti óceán térségéből származó hűvös levegő a szovjetunió európai területének déli fele kivételével egész Európát elárasztotta, az elmúlt időszak rendkívül meleg levegője, valamint a beáramló hűvös levegő keveredésének hatására sekély ciklon alakult ki szárazföldünk felett, ennek következtében Európaszerte változékony, hűvös, sokfelé szeles, csapadékos az időjárás. többfelé, elsősorban közép- és dél-európában zivatarok alakulnak ki, hazánk felett hétfőn általában borult volt az ég, baranya és somogy megye egy részének kivételével mindenütt esett az eső, az esti órákban néhány helyről zivatart is jelentettek, a késő délutáni órákban megkezdődött a felhőzet felszakadozása, s az esőzések éjjelig fokozatosan megszűntek, a lehullott csapadék mennyisége általában 10 milliméter alatt maradt, csupán kecskemét, szentes térségében és kád környékén érte el a 10-13 millimétert, a hőmérséklet napközben turkeve-kékes vonalától nyugatra csak 12-17, keletre 17-21 fokra emelkedett, az éjszaka folyamán a nyugati megyékben 3-6, máshol 6-10 fokra süllyedt, kedd reggel délnyugaton

ujabb felhősödés indult meg, a délelőtti órákban szentgotthárd, keszthely térségében ismét esett az eső, budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 12 fok volt, 3,4 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag, ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 18 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, alig változik.

várható időjárás szerda estig: változó mennyiségű felhőzet, többfelé esővel, helyenként zivatarral. időnként megélnéknél, változó irányú szél, a nappali felmelegedés kissé fokozódik, várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 5-10, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán általában 19-24, nyugaton 15-19 fok között.

a duna vízállása ma reggel 431 centiméter. /mti/

12.40/- szb

-24-

bb 39. alkoholszonda exportra - tatabányáról

vid lk szb ki

1966. május 10.

a tatabányai ipari melléktermék feldolgozó vállalatnál két évvel ezelőtt kezdtek meg, magyar találmány alapján, az alkoholszondák gyártását, azóta több mint háromszázezer szondát készítettek.

a szonda iránt most már külföldről is érdeklődnek, a tatabányai üzemből kedden küldték el Angliába az első százdarabos mintakollekciót, Jugoszláviába már ezer szondát szállítottak a közlekedésrendészetnek. /mti/

bb 40. újabb szerkezetkutató mélyfurás kezdődött a dunántúlon

vid lk szb ki

1966. május 10.

a győr-sopron megyei pásztori és rábacsanak községek között szerkezetkutató mélyfuráshoz kezdtek hozzá a zalaai olajkutatók, a négy és félezer méter mélyre tervezett olajkutúrását kedden kezdték el, a kisalföld térségében ez az első mélyfurási kísérlet, a háromszáz tonna teherbírású, árbócrendszerű furótornyot a nagykanizsai dunántúli kőolajipari gépgyár készítette, a berendezés gépegységei, a nagyteljesítményű motorok és iszapszivattyúk pedig néhány héttel ezelőtt Romániából érkeztek, a berendezést román szakemberek helyezték üzembe. /mti/

bb 41. Lampionos, jelmezes felvonulás, tábortűz, tűzijáték a siófoki balatoni évadnyitó ünnepségek műsorán

vid lk szb ki

1966. május 10.

május 21-én és 22-én tartják meg siófokon a hagyományos balatoni évadnyitó ünnepséget, az ünnepség május 21-én, szombaton este 7 órakor lampionos, jelmezes felvonulással kezdődik, utána pedig tábortűz és tűzijáték következik, a siófok étteremben rendezik meg az évadnyitó bált, ahol a balaton együttes ad műsort. /folyt.köv./

13.06/j

-25-

PKK

bb 41. /Lampionos, jelmezes... 1. folyt./- szb

vasárnap délelőtti fogadják a balatonberényből induló kék-fehér zászlós, sífok emblémás motoros staféta résztvevőit. utána ünnepélyes zászlófelvonásra kerül sor a dimitrov parkban, ahol térzene szórakoztatja a vendégeket. a hajóállomás melletti parkirozóhelyen tartják meg az autós ügyességi versenyt. délután a sportpályán színész-pedagógus labdarúgó mérkőzést, a kikötő előtti öbölben pedig látványos vitorlás-felvonulást rendeznek. este 8 órakor a bányász-Üdülőben hivatalosan is megnyitják az idei balatoni évadot. a látványosnak ígérkező ünnepségsorozat a hazai vendégeken kívül sok külföldi is részt vesz. az előrejelzések szerint csupán jugoszláviából több mint ezer vendég érkezik sífokra. /mti/

..-

bb 42. működő atomreaktor a budapesti nemzetközi vásáron
1 tz/sk szb vg 1966. május 10.

a budapesti nemzetközi vásáron a magyar tudományos akadémia pavilonjában egy vajszínű, körülbelül két méter magas kocka lesz látható. első pillantásra el sem árulja, hogy a vásár egyik legnagyobb szenzációja: valóságos, működő atomreaktor. a neve: zr-4, születési ideje 1966. május 7., születési helye a központi fizikai kutató intézet.

a vásár látogatói nyugodtan megcsodálhatják egészen közelről is, sugárveszély nem fenyegeti őket, bár a kiállításon is ugyanúgy eredményes magfizikai folyamatok játszódnak le benne, mint például a milliószorta nagyobb teljesítményű csillebércei reaktorban. belső 20x25x30 centiméteres „aktív zónáját”, ugyanis, ahol az összepréselt polietilén és urán-oxid keverékből ugyancsak az intézetben készített fűtőelemekben a nukleáris folyamatok lezajlanak, egy körülbelül 90 centiméter vastag védőburkolat veszi körül. ez a fal, amely belülről kifelé haladva egy grafit, két parafin és egy nehézbeton rétegből áll, teljesen elszigeteli a sugárzást a külvilágtól.

a reaktor működését, mégpedig szabályszerű működését ugyancsak az intézetben tervezett és - nagyrészt az elektronikus mérőműszerek gyára automatika-elemeinek felhasználásával - készített vezérlő automata irányítja, amely semmiféle hibát nem tűr el. csak akkor enged megindítani a reaktort, ha minden tökéletes rendben van, s amint a legkisebb rendellenesség jelentkezik, azonnal hang- és fényjeleket ad, s egyidejűleg meg is állítja a reaktor működését.

/folyt.köv./

13.15/j

-26-

mti

bb 42. /működő atomreaktor... 1. folyt./- szb

a zr-4 a vásáron a nagyközönség jelenlétében is hasznos munkát fog végezni: ugynevezett aktivációs analízist csinálnak vele. a berendezéshez tartozó csőposta a vásárlátogatók szeme láttára szállítja majd a sugárzó térbe az anyagmintát, ahol az maga is radioaktív, tehát sugárzóvá válik. sugárzási spektruma pedig rendkívül pontosan elárulja összetételét.

a reaktort a központi fizikai kutató intézet nem csupán a vásáron való bemutatás céljából készítette. amint a bnv kapui bezárulnak, a zr-4-et visszaszállítják az intézetbe, ahol a továbbiakban igen fontos munkát kap: a reaktor-fizikai kutatások egyik leghasznosabb segédeszköze lesz. /mti/

..-

bb 44. „kapásbusz”, -ok a baranyai határban

vid ká/sk szb ká

1966. május 10.

különös autóbuszok járnak a baranyai határban. más az utvonatuk, más a rendeltetésük, még a színük is más, mint az ismert mávaut-autóbuszoknak. a falvakban „kapásbusz”, -oknak nevezték el a fűzöldre festett társasgépkocsikat, amelyek az állami gazdaságok és a termelészövetkezetek dolgozóit szállítják - legtöbbször dűlőutakon - a lakóhelyükről a munkahelyükre. a bolyi, a pécsi, a szentlőrinci és a villány-siklósi állami gazdaságon kívül a belvárdgyulai közös ut és a mohácsi új barázda tsz-nek is van már saját autóbusza. ezek mostantól, a növényápolás megindulásától, fogva naponta 500-600 kilométernyi utat tesznek meg a határban. a „kapásbusz”, -ok beállításával, naponta legább félezer ember - főleg asszony és lány - munkabajárását biztosítják a gazdaságok. az agronómusok számára ezzel rendkívül leegyszerűsödött a munkaerő mozgatásának, átcsoportosításának problémája. a belvárdgyulai közös ut tsz-hez például hat falu tartozik és korábban aligha tudtak volna segíteni egymásnak. most viszont a termelészövetkezet két autóbusza órák alatt odaszállítja a tagoka, ahol a legnagyobb szükség van rájuk.

a hét végén a baranyai „kapásbusz”, -ok átváltoznak színházi vagy üdülő-buszokká. a pécsi színházba vagy kirándulásra viszik a gazdaságok dolgozóit és a szövetkezeti gazdákat. /mti/

..-

m

13.50/j

-27-

mti

bb 41. /lampionos, jelmezes... 1. folyt./- szb

vasárnap délelőtt fogadják a balatonberényből induló kék-fehér zászlós, síófok emblémás motoros staféta résztvevőit. utána ünnepélyes zászlófelvonásra kerül sor a dimitrov parkban, ahol térzene szórakoztatja a vendégeket. a hajóállomás melletti parkolóhelyen tartják meg az autós ügyességi versenyt. délután a sportpályán színész-pedagógus labdarúgó mérkőzést, a kikötő előtti öbölben pedig látványos vitorlás-felvonulást rendeznek. este 8 órakor a bányász-üdülőben hivatalosan is megnyitják az idei balatoni évadot. a látványosnak ígérkező ünnepségsorozat a hazai vendégeken kívül sok külföldi is részt vesz. az előrejelzések szerint csupán jugoszláviából több mint ezer vendég érkezik síófokra. /mti/

.-.

bb 42. működő atomreaktor a budapesti nemzetközi vásáron
1 tz/sk szb vg 1966. május 10.

a budapesti nemzetközi vásáron a magyar tudományos akadémia pavilonjában egy vajszerű, körülbelül két méter magas kocka lesz látható. első pillantásra el sem árulja, hogy a vásár egyik legnagyobb szenzációja: valóságos, működő atomreaktor. a neve: zr-4, születési ideje 1966. május 7., születési helye a központi fizikai kutató intézet.

a vásár látogatói nyugodtan megcsodálhatják egészen közelről is, sugárveszély nem fenyegeti őket, bár a kiállításon is ugyanúgy eredményes magfizikai folyamatok játszódnak le benne, mint például a milliószorta nagyobb teljesítményű csillabérci reaktorban. belső 20x25x30 centiméteres „aktív zónáját”, ugyanis, ahol az összepréselt polietilén és urán-oxid keverékből ugyancsak az intézetben készített fűtőelemekben a nukleáris folyamatok lezajlanak, egy körülbelül 90 centiméter vastag védőburkolat veszi körül. ez a fal, amely belülről kifelé haladva egy grafit, két parafin és egy nehézbeton rétegből áll, teljesen elszigeteli a sugárzást a külvilágtól.

a reaktor működését, mégpedig szabályszerű működését ugyancsak az intézetben tervezett és - nagyrészt az elektronikus mérőműszerek gyára automatika-elemeinek felhasználásával - készített vezérlő automata irányítja, amely semmiféle hibát nem tűr el. csak akkor enged megindítani a reaktort, ha minden tökéletes rendben van, s amint a legkisebb rendellenesség jelentkezik, azonnal hang- és fényjeleket ad, s egyidejűleg meg is állítja a reaktor működését.

/folyt.köv./

13.15/j

-26-

mti

bb 42. /működő atomreaktor... 1. folyt./- szb

a zr-4 a vásáron a nagyközönség jelenlétében is hasznos munkát fog végezni: ugynevezett aktivációs analízist csináltatnak vele. a berendezéshez tartozó csőposta a vásárlátogatók szeme láttára szállítja majd a sugárzó térbe az anyagmintát, ahol az maga is radioaktív, tehát sugárzóvá válik. sugárzási spektruma pedig rendkívül pontosan elárulja összetételét.

a reaktort a központi fizikai kutató intézet nem csupán a vásáron való bemutatás céljából készítette. amint a bny kapui bezárulnak, a zr-4-et visszaszállítják az intézetbe, ahol a továbbiakban igen fontos munkát kap: a reaktor-fizikai kutatások egyik leghasznosabb segédeszköze lesz. /mti/

.-.

bb 44. „kapásbusz”, -ok a baranyai határban

vid ká/sk szb ká

1966. május 10.

különös autóbuszok járnak a baranyai határban. más az utvonalaik, más a rendeltetésük, még a színük is más, mint az ismert mávaut-autóbuszoknak. a falvakban „kapásbusz”, -oknak nevezték el a fűzöldre festett társasgépkocsikat, amelyek az állami gazdaságok és a termelészövetkezetek dolgozóit szállítják - legtöbbször üdülőutakon - a lakóhelyükről a munkahelyükre. a bolyi, a pécsi, a szentlőrinci és a villány-siklósi állami gazdaságon kívül a belvárdgyulai közös ut és a mohácsi új barázda tsz-nek is van már saját autóbusza. ezek mostantól, a növényápolás megindulásától, fogva naponta 500-600 kilométernyi utat tesznek meg a határban. a „kapásbusz”, -ok beállításával, naponta legkevesebb félezer ember - főleg asszony és lány - munkabajárását biztosítják a gazdaságok. az agrónomusok számára ezzel rendkívül leegyszerűsödött a munkaerő mozgatásának, átcsoportosításának problémája. a belvárdgyulai közös ut tsz-hez például hat falu tartozik és korábban aligha tudtak volna segíteni egymásnak. most viszont a termelészövetkezet két autóbusza órák alatt odaszállítja a tagoka, ahol a legnagyobb szükség van rájuk.

a hét végén a baranyai „kapásbusz”, -ok átváltoznak színházi vagy üdülő-buszokká. a pécsi színházba vagy kirándulásra viszik a gazdaságok dolgozóit és a szövetkezeti gazdákat. /mti/

.-.

m

13.50/j

-27-

mti

bb 43. töltik az alföldi rizs-kalickákat

vid ká/sk szb ká

1966. május 10.

a déltiszántuli állami gazdaságok - csongrádban és békés megyében - 4 000 holdon termelnek az idén rizst. a terület 90 százalékán már földbe került a mag. az időjárás kedvez a vízi gabonának, a talaj jól felmelegedett, megkezdődhetett az árasztás. a folyók vize is langyosabb, mint más években, úgyhogy a kedvező körülmények között erőteljesen kel a növény. ugyanakkor felütötte fejét a gyomnövények hirnöke, a kakaslábfi, a rizs legveszedelmesebb ellensége. a gazdaságokban állomásozó repülőgépes növényvédő brigádokat készenlétre helyezték, s a gépek rövidesen megjelennek a rizstáblák felett. a jól bevált amerikai „stam”, és az osztrák, „surcopur”, vegyszerek mellett kísérletképpen hazai gyártmányú gyomirtókat is kipróbálnak. /mtl/

..-

bb 45. dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter sajtótájékoztatója

szb vg bs

1966. május 10.

dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter a tájékoztatósi hivatalban tartott sajtótájékoztatón az újságírók kérdéseire válaszolva ismertette a vezetése alatt álló iparágak jelenlegi helyzetének és jövő terveinek egyes főbb kérdéseit.

a gépiparról hozott párthatározat, a központi bizottság 1964. decemberi határozata, a minisztertanácsnak és a minisztériumnak ezekre alapuló intézkedései több területen igen jelentős előrehaladást eredményeztek.

1965-ben a kohó- és gépipar teljesítette, illetve túlteljesítette termelési, export, önköltségi, nyereségbefizetési terveit. eredményeket értek el vállalatai a műszaki fejlesztésben, a gyártmány és gyártásfejlesztés terén.

a kohászat és a gépipar együtt körülbelül 270 millió deviza-forinttal teljesítette túl tavalyi exporttervét, s a túlteljesítés az idei első negyedévben is meghaladja a gépiparban a 10, a kohászatban pedig az 5 százalékot.

/folyt.köv./

14.47/1

-21-
-28-

HR

bb 45. /dr. horgos... 1. folyt./- szb

az intézkedési tervek alapján a kohászat azt a feladatot kapta, hogy fokozatosan vezesse be a havi visszaigazolás rendszerét. ennek végrehajtása elektronikus - számítógépet felhasználó központi programozás segítségével történt meg. eredményeképpen 1966. január 1-én a szénacélok területén az egész kohászat áttérhetett a havi visszaigazolásra, s ezt a rendszert július 1-től az ötvözött acélféleségek gyártásánál is bevezetik.

ugyancsak 1964. decembere óta folyik a szervező munka, hogy fokozatosan megvalósítsák a gépiparban az egyenletes ütemű termelést, az egyenletes termékkibocsátást. ismeretek azok a hátrányok, amelyeket a negyedévvégi és évvégi „hajrák”, idéznek elő. a kgm a múlt évben 19 vállalatnál előírta - és megfelelő anyagi ösztönzéssel segítette - az egyenletes termelést és kiszállítást. közülük 18-nak ezt sikerült is elérnie, egyenél kisebb elmaradások mutatkoztak, de ezek az idén pótolhatók. tavaly a gépipari vállalatok - együttes termelési értéküket tekintve - kereken 30 százalékban elérték az említett célt; ebben az évben az arány 50-55 százalékra nő; 1967 végére pedig várhatóan a gépipar 70-75 százalékában biztosítja az egyenletes termelést.

a továbbiakban a miniszter a harmadik ötéves terv beruházásaira, az egyes ágazatok fejlesztési terveire vonatkozó kérdésekre válaszolt.

a kohászat jövő feladatainak megítélése szempontjából fontos tudni, hogy idén a gyártott hengerelt áruk kb. 1/3-része exportra kerül és ennek csaknem a fele tőkés exportra. ugyanakkor jelentős mennyiségű tőkés importunk is van, elsősorban a magas minőségi követelményeket kielégítő, ötvözött finomsori árukból. bár a mérleg pozitív, az egyenleg további javítása érdekében kell végrehajtani a kohászat fejlesztését.

a harmadik ötéves tervben a kohászat beruházásainak 65-70 százalékát minőségi fejlesztésre irányozzák elő. növelik az acél és a nyersvas gyártását, mégpedig a meglévő berendezések kisebb modernizálásával és új kohászati módszerek alkalmazásával. a beruházások jelentős része a minőség javítását célozza. fokozni kell tehát az ötvözött acélgyártást, javítani a kikészítést, a hőkezelést, a buga- és üntecs-előkészítést, stb. általában a minőségi acélgyártás irányában kell haladni. /folyt.köv./

15.00/1

1502 bel

-29-

bb 45. /dr. horgos... 2. folyt./- szb

jelentősen növelik a finomsori áruk termelését, előkészítik és már a harmadik öt éves terv időszakában meg is kezdik a finomáruk gyártási kapacitásának bővítését. az előző terv-időszakhoz képest kb. megháromszorozódik a kovácsolás és az öntvénygyártás meglévő bázisainak kiszélesítésére, vagy újak megalapozására fordított beruházás.

gépiparunk jelenteg olyan sokféle terméket gyárt, amelynyit megfelelő magas színvonalon lehetetlen előállítani. ezért kiválasztják a fejlesztésre legérdekesebb gyártmánycsoportokat; biztosítják ezek korszerű gyártásának feltételeit, megszervezik bel- és külföldi piacukat. ha ez megtörtént, akkor lehet a termékek számát jelentősen csökkenteni és a magyarországon nem gyártott termékeket külföldről megvásárolni. a nagyobb importot az teszi lehetővé, hogy többet exportálnak. az ugynevezett kiemelt iparágaknak /híradástechnika, műszeripar, szerszámgépipar és közúti járműgyártás/ kell biztosítaniok 1970-ben a gépipari export 60-65 százalékát.

továbbra is indokolt a kiemelt fejlesztés a híradástechnikai- és a műszeriparban, ha nem is a korábban javasolt rendkívül nagy mértékben.

a híradástechnikában a jövőben is jelentős szellemi erőket kell fordítani az alkatrészek, a részegységek, komponensek fejlesztésére és gyártására, emellett sor kerül külföldi szabadalmak vásárlására is. nagyobb mértékben kell támaszkodnunk a szovjet-magyar kooperációra. erőteljesen kell fejleszteni a harmadik öt éves tervben az egyesült izzót, amelynek termékei a jelenleginél lényegesen nagyobb mennyiségben is eladhatók külföldi piacokon, még a fejlett kapitalista országokban is. a harmadik öt éves terv időszakában előreláthatólag körülbelül 50-60 százalékkal többet fordítanak a híradástechnikai ipar fejlesztésére, mint az előző tervidőszakban.

a műszeripar fejlesztését elsősorban a piaci lehetőségek és a rendelkezésre álló szellemi kapacitások határozzák meg. mindenekelőtt azoknak a termékeknek a gyártását fejlesztik, amelyek elérték a világszínvonalat; így az elektronikus elven alapuló mérőműszerek, valamint a különféle orvosi műszerek előállítását. gondoskodnak a második öt éves tervidőszakban létesített vagy vidékre telepített üzemek kapacitásának kihasználásáról.

/folyt. köv./

15.09/s

15.12.22

bb. 45. /dr. horgos... 3. folyt./e

az eddiginél erőteljesebb ütemben nő a szerszámgépipar termelése. a fejlesztést előmozdítja a magyar és a szovjet kutatóintézetek között a közelmúltban kialakult - közös kutatási program megvalósítását célzó - együttműködés.

fejlődik a vasúti gördülőanyag gyártása. elsősorban a baráti országokba, ezen felül pedig más hagyományos piacainkra is irányulnak szállításaink. a vasúti járműgyártás területén a hazai gyártmányfejlesztéssel párhuzamosan tárgyalásokat folytatunk együttműködés céljából a baráti államokkal, főleg Lengyelországgal.

erősen növekszik traktorgyártásunk is. a második öt éves terv időszakában harmincnál is többféle típusu traktor került a mezőgazdaságba. emiatt a javítás, az alkatrészellátás, stb. igen nagy nehézségekbe ütközik. ezért szükséges két-három fő típusban a hazai gyártás erőteljesebb megszervezése úgy, hogy a traktorgyártás 1970-re a jelenleginek 2,5-3-szorosára növekedjék.

az autóbuszok gyártásában kibővül a nemzetközi együttműködés és munkamegosztás. a magyar és szovjet üzemek részegységeket szállítanak egymás számára, ez a termelést mindkét országban gazdaságosabbá teszi és a műszaki fejlesztést is elősegíti. jól fejlődnek ilyen irányú kapcsolataink a lengyel járműiparral is. most folynak ugyanerről tárgyalások az ndk-val, amellyel a kooperáció szintén igen gyümölcsözőnek ígérkezik. a közúti járművek gyártásának növelése lehetővé teszi, hogy az export több mint háromszorosra növekedjék. a tervek szerint 1970-ben 7 000 autóbust, ugyanennyi traktort, 4 200 tehergépkocsit és 1 700 dömpert gyártunk. e termékek exportja a minisztérium által irányított gépgyártás összes kivitelének körülbelül egyharmada lesz. a szovjetunióknak 1970-ben 4 000 autóbust adunk el.

a közúti járművek gyártásának ez a nagy fejlesztési programja nem megy a gépipar egyéb ágazatainak a rovására. a többi ágazatban mintegy 30 százalékkal több lesz a beruházás, mint amennyi a második öt éves terv időszakában az egész gépipar beruházása volt.

/folyt. köv./

15.15/e

15.12.22

bb. 45. dr. horgos..../4. folyt./ gy

fejlődik a következő tervidőszakban az erősáramu ipar is, mégpedig a gyártmányok számának szűkítésével egyidejűleg. Jelenleg ugyanis az erősáramu ipar mintegy 90 ezer cikket gyárt, amelyeknek 18-20 százaléka még 1945 előtti konstrukció. most időszerű felmérni - s erre alkalmat nyújtott a szovjet erősáramu kiállítás is -: milyen lehetőségek nyílnak szovjet alkatrészek, részegységek, stb. beszerzésére, hogy ezeket a jövőben ne kapitalista országokból importáljuk.

Kergeten kétszeres bővítést irányoznak elő az élelmiszeripari - és nem sokkal kisebbet a vegyipari gépgyártásban.

további kérdésekre válaszolva megállapította a miniszter, hogy a vállalati összevonások többsége meghozta a várt eredményt, megalapozta az erők koncentrálásának lehetőségét.

a tőkés export kérdésével kapcsolatban közölte: arra törekszünk, hogy már eddig is bevezetett termékeinkből többet exportáljunk, ennek feltétele, hogy az áruk versenyképesek legyenek. a tőkés cégekkel való kooperációtól sem zárkózunk el - természetesen kölcsönös előnyök alapján.

a piackutatás és általában vállalatunk kereskedelmi tevékenysége - mondta a miniszter - nem éri el a kívánt szintet. a vállalatok egyik alapvető feladata, hogy nagyobb figyelemmel kövessék a piacmozgásokat, a piaci keresletet és kínálatot, pontosan ismerjék vevőiket. van ugyan e téren bizonyos előrehaladás, de az eddigi eredmények még nem kielégítők.

a vállalatok egy részénél az exportfeladatokat a kqm devizában is megszabja, hogy e módszerrel is érdekeltté váljanak az export növelésében. e célból tavaly a pénzügyminisztériummal közösen - kísérletképpen - nyolc vállalatnál a nyereségrészesedési rendszert export-eredményrészesedéssel kibővítette. az új ösztönzési rendszerbe azokat a dolgozókat vonhatták be, akiknek munkájától közvetlenül függött a „devizakitermelő”, tevékenység eredménye. az új módszer eredményeivel elégedettek vagyunk - mondta a miniszter - ezért az idén kétszer annyivalálatra terjesztjük ki.

/folyt. köv./

1541
1577 *zeli*

- 32 -

bb. 45./dr. horgos.... 5. folyt./ gy

a miniszter úgy értékelte az önálló exportjoggal felruházott ipari vállalatok tevékenységét, hogy nagy többségükben jól felelnek meg feladataiknak. ezek a vállalatok exportjukat az utolsó öt év alatt - szocialista viszonylatban 185, tőkés viszonylatban több mint 200 - együttevén 187 százalékkal növelték.

a következő kérdésre áttérve elmondta a miniszter, hogy a harmadik ötéves tervben 32 öntődet kisgépesítéssel korszerűsítenek és befejezik 20 öntőde rekonstrukcióját. a kovácsolás területén jelentős fejlesztést hajtanak végre a dimávnál és más kovácsüzemeknél.

kérdés hangzott el a tartós fogyasztási cikkek és a tömegcikkek termeléséről is. a válasz ismertette; ezekből egyre többet termelnek, és minőségük is jelentősen javult. példaként kiemelte a jászberényi hűtőgépgyár-ban két év alatt végbement nagy fejlődést: ugyanazon a területen, amelyen korábban 20 000 hűtőgépet gyártottak, ma a jó belső szervezés eredményeként kevesebb dolgozóval 100 000 -nél is többet állítanak elő, még hozzá a megelőzőnél jobb minőségben./mti/

..

bb. 46. haditechnikai kiállítás győrről

vid hné/fm/gy/bs

1966. május 10.

haditechnikai kiállítás nyílt kedden győrön a jókai mór művelődési házban és a széchenyi téren. a szabadtéri bemutatón a győri fiatalok megismerkedhetnek a különböző harckocsis- és löveg típusokkal, s egy szuperszonikus vadászpilóta géppel. a termekben tablók ismertetik a varsói szerződés tagállamai fegyveres erőinek életét./mti/

..

bb. 47. százegyedik születésnapját ünnepelte a kiskunság leg-

idősebb juhásza

vid gq/fm/gy/bs

1966. május 10.

alpáron 101. születésnapját ünnepelte németh jános, a kiskunság legidősebb juhásza. a hozzátartozókon kívül a község lakói is szeretettel köszöntötték az idős embert, aki jó egészséggel örövend. kedden a községi kisközség szervezet küldöttei és az uttorok keresték fel, s köszöntötték németh jánost./mti/

..

1572 *zeli*

- 33 -

bb. 48. a tit országos hadtudományi választmánya

k tr/fm/gy/bs

1966. május 10.

- megalakulása óta első alkalommal - kedden tartotta plenáris ülését a kossuth-klubban. otta istván vezérőrnagy elnöki megnyitója után dr. nagy gábor ezredes, a hadtudományok kandidátusa, a választmány titkára a hadtudományi ismeretterjesztés helyzetéről és feladatairól tartott beszámolót. utána dr. farkas róbert ezredes „forradalom a hadügyben,„ című előadása hangzott el, amelyet több hozzászólás követett./mti/

bb. 49. elektronikus vezérlésű crossbar telefonközpontok nemzetközi bemutatója

t sl/lk/vq/gy/bs

1966. május 10.

a beloiannisz-gyár és a budavox külkereskedelmi vállalat kedden nemzetközi konferenciával egybekötött bemutatón ismertette meg hazai és külföldi vendégeit az elektronikus vezérlésű crossbar rendszerű telefonközpontokkal. ezeknek a központoknak a vezérlő berendezése a hagyományos jel fogós megoldástól abban különbözik, hogy mozgó-alkatrésze nincs, nem kopik, mérete kicsiny és rendkívül hosszú az élettartama. ilyen központokat szereltek fel balatonfüreden, balatonfüzfőn, litéren, hajmáskéren. ezeken a helyeken megszűnt a kézi kapcsolás, s nemcsak a községen belüli állomásokat, hanem a községek egymást is öt számjegy tárcsázásával hívhatják. az idén pápa környékén is több községet szerel fel a posta hasonló automatával, majd a következő időszakban a balaton környékén is elterjednek az új berendezések. már az első külföldi rendelők is jelentkeztek, mégpedig a szovjetunió, és csehszlovákia, mindkét helyre 600-600 állomás kapcsolására alkalmas elektronikus vezérlésű központot szállít jövőre a budavox.

a háromnapos konferencián és bemutatón több szocialista ország postaügyi minisztériumának és híradástechnikai kutató intézetének képviselői is részt vesznek, köztük zigmund moskwa lengyel postaügyi miniszter. a tanácskozást sellő dénes, a beloiannisz-gyár és a budavox vezérigazgatója nyitotta meg, majd szakmai előadások következtek. a külföldi vendégek a napokban a helyszínen is megtekintik a beloiannisz-gyár új termékeit.

x x x

a nemzetközi konferencia és bemutató alkalmából hazánkban tartózkodó zigmund moskwa lengyel postaügyi minisztert kedden fogadta dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter./mti/

..

- 34 -

16.-

Bohler

bb. 50. tíz - tizenkétnapi üzemanyag-tartalékot biztosít az olajipar a mezőgazdaságnak a nyári-őszi nagy munkákhoz

t szf/hné/vq/gy/bs

1966. május 10.

a nyári nagy mezőgazdasági idény kezdete előtt az országos kőolaj- és gázipari tröszt, szokásához híven, most is tanácskozássra hívta össze az érdekelt földművelésügyi szerveket, hogy meghallgassa az üzemanyag-ellátásra vonatkozó kívánásaikat és megbeszélje velük a zavartalan, gyors ellátás tennivalóit.

a keddi megbeszélésen az elnöklő bese vilmos, a tröszt vezérigazgatója, azzal jellemezte a mezőgazdaság ellátásának a pár év előttivel szembeni lényegesen megjavult helyzetét, hogy a tanácskozássra ezúttal meg sem hívták a máv-ot, mert a vasuti üzemanyag-szállítással jóformán már semmi probléma nincs. a nagy javulás annak tulajdonítható, hogy a máv új tartálykocsik forgalombaállításával számottevően növelte üzemanyag-szállítási kapacitását. ugyanezt tette az áfor is új tankautók üzembehelyezésével, amivel jórészt tehermentesítette a vasutat. a tavalyi napi 1 600 tonnáról 2 000 tonnára emelkedett a tankautós szállítási kapacitás. az áfor szajoli 100 000 köbméteres telepének, a százhalombatta-szajoli, a százhalombatta-budapesti, továbbá a devecséri termékvezeték üzembehelyezése ugyancsak döntő módon járult hozzá az üzemanyag-ellátás meggyorsításához. a mezőgazdaság ugyanakkor tároló kapacitástát növelte annyira, hogy a három év előtti 4-5 nap készlet helyett ma már 10-12 napi készletet tárolhat. ezt a készletet az olajipar szükség szerint biztosítja is részére.

linczényi jános a tröszt kereskedelmi osztályvezetője bejelentette, hogy a tavalyi 43 000 tonna benzinnel szemben az idén 46 500 tonnát a múlt évben elfogyasztott 472 000 tonna gázolajjal szemben pedig 487 000 tonnát irányzott elő az olajipar a mezőgazdaságnak.

a földművelésügyi minisztérium, az állami gazdaságok főigazgatósága és az agrotroszt képviselőinek hozzászólása után az értekezlet megállapodott az idei üzemanyag-ellátás lebonyolításának tennivalóiban. az érdekelt szervek együttes akciót kezdeményeznek, hogy a pénzügyi szervek ne sujtsák büntetőkamattal azt a termelészövetkezetet, amely belátása szerint normán felüli üzemanyagkészletet tartalékol a nyári főszezonra./mti/

..

- 35 -

Je

bb. 51. elektromos kályhák sorozatgyártását kezdték meg pápán
vid lk/k1/gy/bs 1966. május 10.

a pápai elektromos háztartási gépgyár műhelyeiben kedden megkezdtek a legújabb típusú elektromos kályhák sorozatgyártását. az r-20, és az r-30. jelű kályhák műszaki érdekessége, hogy a tervezők három fokozatu kapcsolót alkalmaztak és ezzel tetszés szerint szabályozhatják a fűtőszervezet működését. a korszerű kályhák a próbák tanúsága szerint felveszik a versenyt a hasonló célra gyártott külföldi típusokkal.

a gyár új modelljeiből egyelőre háromezret rendelt a belkereskedelem.

az elektromos-ban megkezdtek az elektromos kis kandelabók gyártását is. a lakásokban leginkább segéd-fűtésnek számításba jövő modern vonalú, ezer wattos készülék 60 darabos nullszériája már elkészült. érdekessége, hogy nem a már hagyományos spirál-izzó szállal működik, hanem a gazdaságosabb csőfűtő testtel melegíti fel a helyiséget./mti/

bb. 52. somogyi ujtók ankétja és kiállítása kaposvároton
vid lk/k1/gy/bs 1966. május 10.

a somogyi szakszervezeti napok során kedden rendezték meg kaposvároton a megye ujtóinak ankétját és kiállítását. a latinka sándor megyei művelődési házban suri sándor, az szmt titkára üdvözölte a tanácskozás résztvevőit, majd nagy lajos főmérnök a megye ujtómozgalmának helyzetéről tartott előadást.

ezt követően az ankét résztvevői megvitatták a mozgalom problémáit, majd megtekintették a kiállítást, amelyen több mint kétszáz ujtást mutatnak be./mti/

bb. 53. a mahart közli,
k sb/hné/vq/gy/bs 1966. május 10.

hogy május 15-től a budapesti vígadó térről 20 órakor induló sétahajó, másfél helyett három óras sétát tesz./mti/

bb. 54. rizsankét békéscsabán
vid ká/sk/gy/bs

1966. május 10.

békéscsabán kedden rizsankétot rendeztek a körös-vidéki szakemberek, állami gazdasági és termelőszövetkezeti vezetők részvételével. a tanácskozáson megállapították, hogy a rizs árának rendezése óta megnőtt az érdeklődés a vízi gabona termesztése iránt. egyöntetű volt azonban az a vélemény, hogy nem szabad elaprózni a rizstermesztést. többszáz holdas nagy területen érdemes rizst vetni, mert így kihasználhatják a repülőgépeket, könnyebb megszervezni a vegyszerezést, a gépi betakarítást, s képzett szakemberekre lehet bízni a jól jövedelmező növény termesztését. szó volt arról is, hogy bátrabban kell alkalmazni a szarvasi nemesítésű bőtermő, betegségeknek ellenálló új rizsfajtákat, a jól bevált vetésforgókat és a rétegvonalas rizstermesztést./mti/

bb. 55. ültetik a paprikapalántákat balatonujhelyen

vid ká/sk/gy/bs

1966. május 10.

somogy megyei balatonujhelyi állami gazdaság kertészetében 50 holdon megkezdődött a paprikapalánták szabadföldi kiültetése. két ültetőgéppel naponta 10-15 holdon rakják ki a szép fejlett növényeket./mti/

bb. 56. átadták a bnv új látványosságát, az alumínium-csarnokot

1 szf/hné/vq/gy/bs

1966. május 10.

a bnv új látványosságát az alumínium csarnokot kedden adta át műszakilag a 21-es számú állami építőipari vállalat a kiviteleztető nehézipari minisztériumnak, illetve az alumínium alkalmazástechnikai központnak.

az alátámasztás nélküli, csupán alacsony betontámfalon „lebegő”, 40 méter fesztávolságú, nyújtott félkörív alakú csarnok, amely azonban tetszés szerint ennél nagyobb fesztávolságúra és hosszúságúra is építhető, nemcsak az alumíniumipar kiállítási helyisége lesz a vásáron, hanem maga is, mint kiállítási tárgy azt mutatja be, hogy a szinte korlátlan lehetőségű alumínium a jövő, a kiállítási pavilonok, a különböző rendeltetésű ipari és mezőgazdasági csarnokok építésében.

16.26/s

174. hely

/folyt. köv./

bb. 56. /átadták a bnv.... 1. folyt./ gy

a hasonló célú betonszerkezetű csarnok félévi építési idejével szemben a magyar hajó és darugár váci telepén előregyártott ivékől ezt a csarnokot három hét alatt szerelték össze szegecseléssel.

összeszerelve készen áll a csarnok mellett a 36,5 méter magas alumíniumszerkezetű torony is, amelyen három nagy fényerejű xenon-lámpa világítja meg a vásár főterét 100 méter sugarú körben. a hatalmas, mégis könnyű oszlopot csütörtökön állítják betonlapjára két „emelőbikával„./mti/

bb. 57. magyar geológusok utaztak zágrábba

1 tz/gk/vg/gy/bs

1966. május 10.

negyvenhat magyar geológus utazott el kedden zágrábba, a ii. magyar-jugoszláv földtani tanácskozásra. a delegációt dr. Dank Viktor, az országos kőolaj- és gázipari tröszt vezérigazgatóhelyettese vezeti.

a két ország geológusainak 1. találkozóját 1964 őszén tartották pécsen. akkor a mecsek és a villányi hegységet, valamint a magyar határvidék kőolajkutató furásainak és mélyfurásainak eredményeit tanulmányozták, most a jugoszláv oldallal ismerkednek hasonló módon. a szomszédos területek kölcsönös megismerése mindkét fél számára elengedhetetlen feltétele az eredményes földtani kutatásoknak, minthogy a geológiai képződmények határai nem egyeznek az országhatárokkal.

szerda és vasárnap között a jugoszláv és magyar geológusok számos előadást vitatnak meg elsősorban arról, hogyan lehet a földtani kutatásokban felhasználni a repülőgépről, illetve a vízfelszín alatt készült fényképfelvételeket, ezenkívül tanulmányi kirándulást tesznek a medvednicára - a zágrábi-hegységbe - és meglátogatnak különböző geológiai intézményeket.
/mti/

- 38 -

17.20

17.20

bb. 58. a laoszi királyság

hné/sr/gy/bs

1966. május 10.

nemzeti ünnepe alkalmából dobi István, az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait sri svang vatthana-nak, Laosz királyának./mti/

bb. 59. félautomata szedőgépek a paradicsom betakarításához

vid ká/sk/gy/bs

1966. május 10.

kedden kecskeméten a megyei tanács székházában a kecskeméti, a kiskörösi, a kiskunfélegyházi és a kiskunhalasi járások termelőszövetkezeteinek kertészei paradicsomtermesztési tanácskozáson vettek részt. pfenning Gyula, a megyei tanács vb mezőgazdasági osztályának főosztályvezetője tájékoztatójában elmondta, hogy az utóbbi években a sok aprólékos munkát igénylő paradicsomtermesztés nem mindenütt volt gazdaságos. az eddigi tapasztalatok szerint termesztése akkor kifizetődő, ha holdanként legalább 150 mázsa termést szednek le a tövekről. baj volt eddig a fajtakiválasztással, de főképpen az volt a hiba, hogy késtek a szabadföldi palánták kiültetésével. az idén lényegesen kedvezőbb a helyzet, mert a 4 000 holdas paradicsomtermő körzetben a palánták 90 százaléka már állandó helyére került.

a tanácskozáson a duna-tisza közti mezőgazdasági kísérleti intézet kutatói a paradicsomtermesztés korszerű technológiáját ismertették. elmondták, hogy az intézet gazdaságában holdanként 200 mázsa termést takarítanak be évente. a szedés megkönnyítésére az idén 15 félautomata gépet helyeznek üzembe, s amennyiben beválnak, jövőre a tsz-ek is hasonló gépeket kapnak.
/mti/

- 39 -

17.23/szb

17.23/szb

bb. 60. virágzik az akác - 240 000 méhcsaládot vándoroltatnak

1 kz/ká/gy/bs

1966. május 10.

megkezdődött a hazai méztermelés legfontosabb időszaka, az akácvirágzás. Baranyában, Szeged környékén és Bács megye déli részén máris teljes virágzásban vannak az akácok, s a méhészek - bár az időjárás nem éppen kedvező - megkezdték a vándoroltatást ezekre a fontos méhlegelőkre. néhány nap múlva a jelenleg még csak fehér bimbós állapotban levő hajdu-bihar és szabolcs-szatmár megyei akácerdők is virágba borulnak, azt követően pedig a Bakonyvidéki, a Vas, Zala és Nógrád megyei akácerdők kínálnak majd gyűjtési lehetőséget. az országos méhészeti szövetségi központ felmérései szerint méhészeink az idén csaknem negyedmillió - 240 000 - méhcsaládot vándoroltatnak ezekre a legjobb minőségű mézet adó méhlegelőkre. a gyűjtés eredményességét a változó időjárás mellett kedvezőtlenül befolyásolják a szállításokkal kapcsolatban tapasztalható nehézségek. a méhészek sokhelyütt és sokszor nem kapják meg időben az igényelt gépkocsikat, noha egy-egy gyűjtés szempontjából kedvező nap elmulasztása a méhészeknek egyénileg is, és mivel a méz fontos export cikkünk, népgazdaságilag is súlyos károkat okozhat. kívánatos volna, hogy a tefu vállalatok legalább az elmúlt évihez hasonló szinten elégjenek ki a méhészek igényeit. a vándoroltatást gátló egyéb körülmény csak Pest megyében - Inárcs, Ujhartyán és Ujlengyel községekben - lépett fel. ezekben a községekben nyulós-költés-rothadással fertőzöttek a méhcsaládok, s ezért 5 kilométeres körzetükben tilos méhcsaládot telepíteni. a legeltetésből kizárt, védő zárlat alá vont erdőrészeket tilalmi táblákkal látják el. helyes, ha a méhészek a méhcsaládok letelepítése előtt a helyszínen tájékozódnak./mti/

..

bb. 61. baranyai küldöttség utazott eszékre

vid j/fm/gy/La

1966. május 10.

a Jugoszláv eszéki járás pártbizottságának meghívására baranyai párt- és állami küldöttség utazott hatnapos látogatásra eszékre. a küldöttséget Novics János, a megyei pártbizottság titkára vezeti.

/folyt. köv./

- 40 -

17.35

1966. máj. 10.

bb. 61. / baranyai küldöttség.... 1. folyt./ gy

a látogatás célja, hogy a két határszéli terület párt- és állami szervei baráti, elvtársi kapcsolatokat alakítsanak ki és kicseréljék a szocialista építőmunkában szerzett tapasztalataikat. e kapcsolat egyik megnyilatkozási formája egyébként az a kiállítás, amely pécsi képzőművészek alkotásaiból nyílt május 8-án eszéken./mti/

..

bb. 62. Lengyel akadémikus debrecenben

vid j/fm/gy/La

1966. május 10.

a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem meghívására Debrecenbe érkezett Stanislaw Leszczycki akadémikus, a Lengyel Tudományos Akadémia földrajzi intézetének és a varsói tudományegyetem földrajzi intézetének igazgatója, a nemzetközi földrajzi unió alelnöke. a vendéget kedden fogadta dr. Szarvas Pál, a Kossuth Lajos Tudományegyetem rektora. Stanislaw Leszczycki a Kossuth Lajos Tudományegyetemen két előadást tartott „Lengyelország ipari fejlődése a második világháború után, és „Lengyelország gazdasági körzetei,„ címmel. látogatást tett az egyetem földrajzi intézetében is, ahol dr. Kádár László egyetemi tanár, az intézet igazgatója fogadta és tájékoztatta a különböző kutató-sokról./mti/

..

bb. 64. szovjet napfizikus debrecenben

vid gk/fm/gy/La

1966. május 10.

a magyar tudományos Akadémia és a szovjet tudományos Akadémia közötti csereprogram alapján hazánkban tartózkodó m. n. gnyevisev professzor, a szovjet tudományos Akadémia kaukázusi csillagászati obszervatóriumának igazgatója Debrecenbe látogatott. a vendéget dr. Dezső Lóránt c. egyetemi tanár, a magyar tudományos Akadémia Debreceni Napfizikai Obszervatóriumának vezetője fogadta és tájékoztatta a Debrecenben folytatott napfizikai kutatásokról. a szovjet napfizikus kedden a Kossuth Lajos Tudományegyetemen „a naptevékenység és földi hatásai“ címmel tartott előadást. a professzor szerdán Sopronba utazik, s magyarországi látogatásait befejezve hétfőn tér vissza a Szovjetunióba./mti/

..

- 41 -

17.45

1966. máj. 10.

bb. 63. tanácskozás a tanyai lakosság életkörülményeinek javításáról
vid sk/fm/gy/La 1966. május 10.

a nyiregyházi járás tanyai lakossága életkörülményeinek javításáról tárgyaltak kedden nyiregyházán a községi tanácsok vb elnökei és a tanyák képviselői. a nyiregyházi járásban - ahol a lakosság 23 százaléka tanyán él - a felszabadulást követő két évtizedben kedvezően változtak a dolgozók életkörülményei. jelenleg 42 településen ég a villany, s az idén újabb hét tanyát kapcsolnak be a hálózatba. tizennégy helyen létesítettek könyvtárral, televízióval felszerelt művelődési termet, 35 könyvtárcsönző működik, 22 településen rendszeresen vetítenek filmeket. tavaly nyírszőlősen már a járás második tanyai kollégiuma kezdte működését. az elmúlt években mintegy 90 szórvány-településről költözött be a lakosság a falvakba, vagy a fejlesztésre kijelölt központokba. a tanácsok csereingatlan juttatásával segítik a beköltözni szándékozókat.

a járás legfontosabb feladatai között szerepel a harmadik tanyai kollégium megnyitása, továbbá mélyfurású kut és orvosi rendelő létesítése minden száz lakost meghaladó településen. fokozatosan építenek olyan kulturális létesítményeket, ahol a lakosság a téli hónapokban is összejöhet szórakozni, olvasni, előadásokat hallgatni vagy filmeket, televíziót nézni./mti/

bb. 65. sajtótájékoztató szegeden az idei szállítási feladatokról
vid gk/k1/gy/La 1966. május 10.

a máv szegedi igazgatósága és az alföldi autóközlekedési vállalatok vezetői kedden tájékoztatták a dél-magyarországi sajtó képviselőit az idei utas- és áruszállítási feladatokról, s az ezt elősegítő beruházási, felújítási, gépesítési és egyéb tervekről. többek között bejelentették, hogy lényegében elkészült a kiskunhalas-kelebiai vasutvonal felújítása, s ebben az évben befejezik a kiskunfélegyháza-kiskundorozsma közötti vonalszakasz átépítését. mindkettőn százkilométeres sebességgel közlekedhetnek majd a vonatok./mti/

18.50

- 42 -

bb. 66. tanácsi rendelet a balatoni sátoráborozásokról
vid gq/fm/gy/La 1966. május 10.

a veszprém megyei tanács keddi ülésén új rendeletben intézkedett a balaton-parti sátoráborozás rendjéről.

a rendelet a többi között kimondja, hogy a személyi tulajdonban levő ingatlan családi táborozásra engedély nélkül is használható. a beépített telkeken azonban legfeljebb két sátor állítható fel, maximálisan 15 négyzetméter területen, míg a beépítetlen telkeken három sátor helyezhető el 20 négyzetméternyi helyen. az 1.11. osztályu sátoráborok a megyei idegenforgalmi hivatal felügyelete alá tartoznak. az idegenforgalmi és a közeli táborokban a vendégek kötelesek jelentkezni a kemping-gondnokságnál, illetve a helyi tanács üdülőhelyi előadójánál, akinek előre be kell fizetni a bérleti és az üdülőhelyi díjat. a táborozás meghosszabbítását 24 órával előbb be kell jelenteni a gondnoknak. a rendelet szerint az idegenforgalmi táborokban a 16. életévüket be nem töltött fiatalok csak felügyelet mellett tartózkodhatnak. egyéb közületi táborokban fiatalok csoportos tartózkodása csak úgy engedélyezhető, ha felelős nevelő felügyelete alatt állnak.

a táborozás nyugalmáról csendrendelet gondoskodik: a pihenőidőt ennek értelmében 22 órától reggel 6 óráig állapították meg. a rendelet előírja, hogy strandolni csak a kijelölt helyeken lehet, továbbá kereskedelmi tevékenységet csak jogositvánnyal rendelkező személyek folytathatnak. a szabálysértőket 500 forintig terjedő pénzbírsággal sújtják és megvonják a tábor területén való tartózkodás jogát is.

a tanácsrendelet megszabja a kemping-bérleti díjakat is. a balaton partján felszerelés nélküli 1. osztályu táborhelyet naponta 10 forintért, 11. osztályu helyet 8 forintért vehetnek igénybe. teljes felszereléssel a napi bérleti díj 1. osztályu kempingben 22 forint, 11. osztályu táborban 20 forint. a táborok területén személygépkocsinál hat forint, motorkerékpárnál három forint, autóbussznál 40 forint parkirozási díjat kell fizetni. a táborozási díjakból június 1. előtt és augusztus 31. után 20 százalékos engedményt adnak./mti/

18.-

- 43 -

bb. 67. orvosi könyvtárosok országos értekezlete

t áe/sk/fm/gy/La

1966. május 10.

az országos orvostudományi könyvtár és dokumentációs központban kedden megkezdődött az orvosi szakkönyvtárak vezetőinek és a könyvtárak irányításában résztvevő orvostanácsadóknak kétnapos országos értekezlete. a résztvevők a munkájukkal kapcsolatos problémákról, feladatokról és tervekről folytatnak eszmecsereket.

első napirendi pontként dr. székely sándor igazgató tartott beszámolót az ookdk munkájáról. többek között elmondta: a szakirodalom hatalmas ütemű növekedésével - más tudományágakhoz hasonlóan - szükségessé vált az orvosi könyvtárak egységes hálózatba tömörítése, központi irányítása. hat évvel ezelőtt ezzel a feladattal jött létre az ookdk, amely ma országoserte 451 egyetemi, kórházi, kutató intézeti könyvtár módszertani központja. / az elmúlt három évben 84-gyel növekedett az orvosi szakkönyvtárak száma/. a könyvtárak nélkülözhetetlen szerepet töltenek be az orvostudomány és az egészségügyi felvilágosító tevékenység fejlesztésében és munkájukkal szemben egyre magasabb követelményeket támasztanak. a szakképzett könyvtárosok munkáját orvostanácsadók segítik. az ookdk jelentős tájékoztató munkát végez. annak egyik formája a fordítói szolgálat: évente mintegy 300 tudományos közleményt ültetnek át magyar nyelvre a külföldi folyóiratokból, amelyekről az orvosi hetilapban rendszeresen informálják az érdeklődőket. a tájékoztatás fontos segédeszköze a folyóirat-cikk-katalógus, amely jelenleg már mintegy 25 000 külföldi tudományos közleményt foglal magába. rendszeresen feldolgozzák a magyar orvostudomány irodalmát, amelynek az utóbbi két évtizedben keletkezett termését ilymódon teljes egészében hozzáférhetővé tették. az ookdk szerkesztésében megjelent magyar orvosi bibliográfiából évente egyszer angolnyelvű válogatást is közzétesznek, ilymódon segítve a hazai irodalom külföldi propagálását és a cserekapcsolatok kiegészítését. kutatók és gyakorló orvosok egyaránt nagyra értékelik a referáló szemléket is. az ookdk vásárolja a hálózat számára a külföldi szakkönyveket: évente 2 200 kötetet, s körülbelül ugyanennyit szerez be csere útján. ez a mennyiség azonban nem elegendő és elmarad a világ szakirodalmi könyvtermésétől.

/folyt. köv./

- 44 -

le

bb. 67./orvosi könyvtárosok.... 1. folyt./ gy

a tanácskozáson több szakreferátum alapján megvitatják a könyvtárosmunka több belső problémáját. szordán szekció üléseken folytatódik a megbeszélés, amelyeken az egyes könyvtár-típusok speciális problémáit vitatják meg./mti/

..

bb. 68. iparművészeti és kerámiai kiállítás nyílt sopronban

vid lk/ki/gy/La

1966. május 10.

az iparművészeti vállalat kerámiákból, ajándéktárgyakból, ötvösművészeti munkákból és kisbutorokból bemutató kiállítást és vásárt nyitott sopronban a pedagógus kulturotthon helyiségeiben. negyven iparművész több mint négyszáz kerámiáját, ötvösművészeti dísz tárgyát és kisbutorát láthatja a közönség. a kisz kb kaposvár és budapest után most sopronban hirdet írásbeli pályázatot a fiatalok között: „mindennapi életünk és az iparművészet”, címmel. a pályazatekat a soproni ünnepi hetek idején bírálják el. az első három helyezett 500, 300, illetve 200 forint értékű tárgyjutalomban részesül.

a giccs elleni küzdelem egyik újabb vidéki kiállítása vasárnap estig tekinthető meg./mti/

..

bb. 70. halált okozott a felrobbant tartály

i fe/sk/zs/gy/La

1966. május 10.

a xiv. kerületben a jávorka ádám utca 58/b számú házban egy sűrített levegő tartály tulnyomástól felrobbant, s a lakásban tartózkodó audi ekek, 40 éves kisiparos olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a rendőrség a baleset körülményeinek tisztázására a vizsgálatot megindította./mti/

..

- 45 -

le

18.15

bb. 71. nicolas grunitzky

k kum/hné/zs/gy/la

1966. május 10.

a togói köztársaság elnöke táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének togo nemzeti ünnepe alkalmából kifejezett jókívánságaiért./mti/

bb. 72. „segítsük őket - minket védnek,,

t fe/sk/zs/gy/la

1966. május 10.

cimmel kiállítás nyílt kedden az eötvös loránd tudományegyetem kisz szolidaritási bizottságának rendezésében az egyetemi szinpad előcsarnokában.

a fényképekkel gazdagon illusztrált kiállítás a vietnami szabadságharcosok elszánt küzdelmét vetíti a látogató elé, izeltőt ad a vietnami emberek mindennapi életéből, s a harcban sem szünetelő alkotó munkájukból. a kiállítás felvonultatja az egyetemi fiatalok által összegyűjtött dokumentumanyagot, amely hitelesen tanúsítja a magyar fiataloknak a vietnami nép igazságos harca iránt érzett szolidaritását.

a kiállítást az érdeklődők naponta 10-től 17 óráig tekinthetik meg./mti/

bb. 74. péter jános fogadta mauritánia első magyarországi nagykövét

lk/sr/gy/la

1966. május 10.

péter jános külügyminiszter kedden fogadta eusseynou diop-ot, a mauritánia iszlám köztársaság első magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben adja át megbízólevelét./mti/

- 46 -

18.25

bb. 69. a nyári idegenforgalom egyik nagy eseménye: a soproni ünnepi hetek - ~~szabadság~~

t hbj/lk/vg/gy/la

1966. május 10.

az ősi város, sopron, julius elsejétől julius 18-ig ünnepi heteken kívánja ország-világ elé tárni gazdag szellemi, művészeti, építészeti kincseit és ugyanakkor pihenési, üdülési lehetőségeket kínál az erdők övezte szubalpin klímájú lövérekben. az előkészületekről kedden sopronban dr. faller jeno egyetemi docens, a hazafias népfront városi elnöke és seregély zsigmond, a hazafias népfront városi titkára számolt be.

a sajtótájékoztatón hangsúlyozták: a város sok évszázaddal ezelőtt rajzolt címerében ott található a szélesre tárt kapu, amely jelzi, hogy mindig szívesen fogadja a vendégeket. sopron valóban szabadtéri múzeum, ahol többévszázad művészetével ismerkedhetnek a látogatók, gótikus, barokk, reneszansz, biedermeier építészeti alkotásokkal.

az ünnepi hetek idején, mivel sopron elsősorban művészeti kincseivel kívánja megismertetni a látogatókat, a legnagyobb látványosság maga a város lesz.

sopron legjobb ismerői, tanárok, idegenforgalmi szakemberek, művészettörténészek mutatják be a vendégeknek a római kori emlékeket, például a római kori isten-szobrokat, a kőcsipkés középkori templomot és lovagtermeket, a belváros hangulatos utjait, a százéves borméréseket, amelyek tanuskodnak a város környékének szőlőkultúrájáról.

julius 1-én az esti órákban a tűztorony középkori arkádjaiban xvi. századbeli toronyzenével nyitják meg az ünnepi heteket. sopron és környéke gazdag zenei hagyományokban, hiszen az egykori eszterházy kastélyban élt és alkotott haydn, sopronban adta első koncertjét gyermekkorában liszt ferenc. az ünnepi hetekben éppen ezért a hangversenyek egész sorát rendezik meg, dalostalálkozókat, opera-előadásokat, kamarazene műsort a soproni haydn-kertben, a fertődi kastélyban és a fertőrákosi kőfejtő európa-szerte csodált óriási sziklacsarnokában. a hetek egyik kimagasló zenei eseménye lesz mozart: requiem-je.

/folyt. köv./

- 47 -

18.30

bb. 69. / a nyári idegenforgalom.... 1. folyt./ gy

az ünnepi hetek során rendezik meg a XI. soproni nyári szabadegetemet, amely elsősorban az erdészeti tudományág publikációit közli. már eddig is sok külföldi és belföldi szakember jelentette be részvételét. a nyári egyetem vendégei megismerkedhetnek az erdőmérnök és faipari mérnökképzés fejlődésével, sopron és fertőd környékének különleges virág-, növény- és állatvilágával. jónéhány kiállítás mutatja be sopron képzőművészeti, iparművészeti múltját. különlegességnek ígérkezik a rendkívül gazdag soproni levéltár címertani és a s „száz éves soproni torna- és önkéntes tűzoltóegyesület”, kurióziumszámba menő történeti anyaga. sok szakembert vonz a fertő világát bemutató kiállítás.

a sportbarátok is megtalálják szórakozásukat. július 2-án és 3-án nemzetközi lovassport-versenyek lesznek a lóvérekben. újszerű látványosság a motoros terepgyorsasági verseny az egykori „királyt-koronázó dombon”, a bécsi dombon.

a sajtótájékoztató alkalmával a városi tanács és a hazafias népfront vezetői elmondták, hogy a sopronba érkezők az ujonnan épült fenyves szállóban, a pannónia szállodában, az ország egyik legszebb kempingjében és természetesen a fizetővendég szolgáltatásnál találhatnak szállást. az ünnepi hetekre szóló meghívókat az ország valamennyi idegenforgalmi hivatalában megvásárolhatják az érdeklődők./mti/

bb. 75. a diplomáciai testület látogatása a népi iparművészeti kiállításon

k kum/hné/sr/gy/La

1966. május 10.

szilágyi béla külügyminiszterhelyettes meghívására a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők vezetői a műcsarnokban megtekintették a népi iparművészeti kiállítást. a kiállítás anyagát kiss ivor sándor, a népi iparművészeti tanács titkára ismertette, majd a vendégek megtekintették a kiállítást, amelyről nagy tetszéssel nyilatkoztak./mti/

- 48 -

18.40

bb. 73. hatvanhárom kiadvány 830 000 példányban - május 28 és június 5 között rendezik meg az ünnepi könyvhétet

t s/gk/fm/gy/La

1966. május 10.

dr. simó jeno, a művelődésügyi minisztérium kiadói főigazgatóságának vezetője kedden a magyar sajtó házában tájékoztatta az újságírókat az idei ünnepi könyvhét előkészületeiről, eseményeiről. mint elmondta, a könyvhét egyik célkitűzése, hogy országszerte felkeltse az olvasás igényét és hogy az ünnepi könyvhét ne csak fővárosi, hanem országos esemény legyen, s ugyanakkor alkalmat adjon a magyar írók népszerűsítésére.

az idei ünnepi könyvhétet május 28 és június 5 között rendezik meg. 830 000 példányban jelennek meg a könyvhét kiadványai. hatvanhárom új kiadvány közül 28 mai magyar író műve. számos klasszikus, tudományos és politikai művet becsátanak ki ebből az alkalmából. az új kiadványokat természetesen ki egészíti a nemrégén, s az eddig megjelent és kapható kötetek sorozata.

az ünnepi könyvhétet május 28-án nyitják meg a liszt ferenc téren, az ady-szobornál, ahol darvas józsef, az írószövetség elnöke mond beszédet. ugyanekkor nagyszabású könyvkiállítás nyílik a liszt ferenc téri könyvklubban, ahol az érdeklődők megtekinthetik a könyvhét összes új kiadványát, valamint az 1965. év legszebb köteteit. a központi megnyitóval egyidőben az ország számos üzemében, vállalatánál, többszáz faluban, művelődési otthonban rendeznek könyvkiállításokat. a csók galériában „könyv és otthon”, címmel könyv- és lakásművészeti kiállítás nyílik. ellátogatnak - már hagyományosan - az ünnepi könyvhét alkalmából íróink vidékre is, s több mint 130 író ismerhet meg személyesen is az olvasók sokezres tábora.

a könyvhét ugyancsak hagyományos eseménye, hogy könyvutkákat „rendeznek be”. ilyen könyvutca lesz budapesten, nyirbátorban, sopronban, pécsen, szegeden és kiskunfélegyházán. ugyancsak ismét kibocsátják az ajándéksorsjegyeket, s minden 50 forint értékű vásárlás után a vevők sorsjegyet kapnak./mti/

18.45

- 49 -

bb. 76. mit hoznak a „fagyosszentek„? - folytatottunk a lehülés hullámvölgyén, derültebb idő, lassu javulás várható

1 cs./j/gy/La

1966. május 10.

az év egyik legerősebb időjárási szingularitása a május derekán/: 12-13-14-én esedékes, ugynevezett fagyosszenteki lehülési periódus. a népi megfigyelés szerint a pongrác-szervác-bonifác névnapokon az addigi erőteljes felmelegedést, még egyszer visszaveti egy hideghullám, s ha ezt a veszedelemes időszakot átvészeli a gabona, a gyümölcsfa, a zöldségféle - tavaszi fagy már alig-alig fenyegeti.

mérkedeztük dr. berkes zoltánt, a meteorológiai intézet távprognózis osztályának vezetőjét, vajon mit hoz idén a három „szomoru legény„? s a válasz megnyugtató. igaz ugyan, hogy a kedd reggeli időjárási térképek a nyugati határvidékekről normális mérési magasságban is plusz 3 fok körüli minimumokat jeleztek, sőt szombathely körzetében a talajszinten mértek 0-plusz 1 fok közötti értékeket is, országosan csupán 5-10 fokig süllyedt a hőmérők higánya. erősebb lehülést, veszélyt jelentő fagyokat a következő napokban sem kell várunk, tehát a fagyosszenteki lehülési periódust valószínűleg „megusztuk„, ezzel a vasárnap-kedd közötti hullámvölgyel, és most már remélhetőleg lassu javulás kezdődik, elsősorban a több napsütés révén.

jelenleg európaszerte ciklonos az időjárás, csupán észak-európa felett alakult ki legutóbb egy erősebb anticiklon bázis. a nyári meleg a szovjetunió európai területére húzódott át, a kijev és moszkva közötti térségben a kedd reggeli minimumok 20 fok körül alakultak ki, a maximumok pedig 25-28 fokig emelkedtek. hazánkban kedd reggelig 3-7 milliméternyi csapadék hullott csaknem mindenütt, kisebb száraz foltok somogyban és borsod-abauj - zemplén megyében maradtak ki. a középső országrészekben 10-13 milliméteres bő csapadékot mértek. a lassan hullott, jó eloszlású esőket szinte veszteség nélkül hasznosítják a növények. kedden már csak szentgotthárd és keszthely vidékéről jelentettek ismétlődő esőket a megfigyelők.

/folyt. köv./

- 50 -

Le

bb. 76. /mit hozna.... 1. folyt./ gy

a budapesten mért napi középhőmérséklet az utóbbi két nap alatt 8,5 fokot csökkent, és hétfőn 3,4 fokkal maradt a sokévi átlag alatt. kedden azonban ismét elérte a normálszintet, sőt szerdára kisebb túteljesítést is remélhetünk. mivel nyugati felől légnyomás-emelkedés közeleg, valószínűnek látszik, hogy a hét közepén derültebb, szárazabb időszak köszönt be. a szerdai maximumok az előrejelzés szerint már 19-24 fokig emelkednek, és csupán a nyugati országrészekben maradnak 15-19 fok között./mti/

bb. 77. kiállítás a csehszlovák tájakról

t vt/hné/sr/gy/La

1966. május 10.

csehszlovákia felszabadulásának 21. évfordulója alkalmából - a csehszlovák kultúra és a magyar néphadsereg központi klubja parancsnokságának rendezésében - kedden délután „csehszlovák tájak„ címmel fényképkiállítás nyílt a központi klub váci utcai épületében. a megnyitón részt vett milan mojzisek alvezredes, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja, valamint rudolf holcik, a budapesti csehszlovák kultúra igazgatója is. kabán béla alvezredes üdvözlő szavai után stefan uhrin, a pozsonyi népművelési intézet kiállítási osztályának vezetője mondott megnyitó beszédet.

a május 20-ig tartó, naponta délután 17-től este 22 óráig megtekinthető kiállítás gazdag fényképanyaga sokoldalú áttekintést nyújt csehszlovákia természeti szépségeiről./mti/

bb. 78. a iii. miskolci filmfesztivál keddi eseményeként a dokumentumfilmekről a

vid j/fm/gy/La

1966. május 10.

a iii. miskolci filmfesztivál keretében kedden rendezték meg a dokumentumfilmek ankétját. a tanácskozáson résztvettek a dokumentumfilmek készítésével foglalkozó operatőrökön, rendezőkön kívül a miskolci és borsodi filmklubok, valamint a népművelési intézmények képviselői is.

/folyt. köv./

- 51 -

Le

bb. 78. / a 111. miksölci.... 1. folyt./ gy

az ankét kezdetén magnetofonszalagról megismételték a dokumentum filmstúdió által az ország hat különböző részén végzett közvéleménykutatáson elhangzott beszélgetéseket. ezt követően dr. köpeczi béla, az mszmp központi bizottsága kulturális osztályának vezetője tartott vitaindító előadást „a dokumentumfilmek és a közönség,, címmel.

kedden folytatódott a fesztiválra beküldött filmek vetítése is. a programban 4 televíziós, 6 híradó- és 6 különböző műfajhoz tartozó kisfilm szerepelt.

ugyancsak kedden kezdték meg a szakmai közönség előtt a fesztivál külföldi résztvevői által készített filmek vetítését is./mti/

bb. 79. meghalt gömörly jános

k sr/lk/sr/gy/la

1966. május 10.

budapesten 97 éves korában meghalt gömörly jános, a kiváló nevelő és történetíró, az eperjesi evangélikus kollégium egykori igazgatója, a kassai kazinczy társaság elnöke, a szegedi egyetem gyémánt-diplomása. nemzedékeket nevelt fel progresszív, humanista szellemben. művei közül az utolsót 93 éves korában írta „emlékeim egy letűnt világról,, címmel 1964-ben jelent meg a szépirodalmi kiadónál, s országszerte feltűnést keltett. gömörly jánost pénteken, május 13-án délután 3 órakor temetik a farkasréti temetőben./mti/

bb. 80. hajdu-biharban az egy főre jutó társadalmi munka értéke

95 forint

vid j/fm/gy/la

1966. május 10.

a hajdu-bihar megyei tanács kedden debrecenben megvitatta, illetve elfogadta az 1965. évi és az idei községfejlesztési tervet, s jóváhagyta a „társadalmi munkáért,, kitüntető jelvény odaítéléséről szóló előterjesztést.

/folyt. köv./

- 52 -

19.15

bb. 80. / hajdu-biharban.... 1. folyt./ gy

a tanácsülés megállapította: jól szervezett községfejlesztési munka eredményeként tavaly tovább gyarapodtak a városok és községek, javult a lakosság kommunális, szociális és egészségügyi ellátottsága. a megye egy-egy lakosa- a tervezett 29 forinttal szemben - 95 forint értékű társadalmi munkával segítette a községek végrehajtását.

az évenként kiosztásra kerülő községfejlesztési jutalom ügyében is döntött a megyei tanács ülése. a polgári járás 200 000, hajdusoboszló város 100 000, földes község 50 000, szerep község pedig 30 000 forint jutalomban részesült. a megye 128 dolgozója kapta meg a „társadalmi munkáért,, kitüntető jelvény aranyfokozatát több éven át kifejtett tevékenységéért. /mti/

bb. 81. az építőipar helyzetéről tárgyalt a komárom megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid hné/fm/gy/la

1966. május 10.

komárom megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén megvitatta az építkezési beruházások és a megyei építőipar helyzetét. a megyei tanács évről-évre jelentős összegű állami erőforrással rendelkezik és - amint a minisztertanács tanácsai szervek osztályának legutóbbi vizsgálata megállapította - ezt eredményesen használja fel. jelentős a fejlődés a beruházások koncentrációja terén. javult a beruházások előkészítése, műszaki ellenőrzése, minősége. hiba azonban, hogy a költségkeretet még gyakran túllépi.

a harmadik ötéves terv beruházási programja is jelentős, tehát az építőipar jó vagy rossz munkája számottevően befolyásolja a lakosság életkörülményeinek alakulását. éppen ezért a megyei tanács még nagyobb gondot fordít a központi és helyi erőforrások összehangolására, a beruházások előkészítésére. nagyobb segítséget várnak az állami építőipartól, elsősorban a lakótelepek kommunális és kapcsolódó beruházásainak meggyorsításában. ugyanakkor fejlesztik a tanácsai építőipari vállalatot, arra törekcsenek, hogy az építőipari szövetkezetek kielégítsék a lakosság lakásépítési megrendeléseit, a termelőszövetkezeti építőbrigádok pedig nagyobb részt vállaljanak a közös gazdaságok építkezéseiből./mti/

- 53 -

bb. 82. jubileumi emlékkiállítás a csiliben

t. áe/gk/gy/La

1966. május 10.

a pesterszébeti vasas művelődési ház fennállásának 50. évfordulója alkalmából jelenleg folyó jubileumi ünnepségsorozat keretében kiállítást rendeztek a népszerű kulturális központ épületében. a tárlatot kedden nagyszámu érdeklődő közönség jelenlétében suri istván, a vas- és fémipari dolgozók szakszervezete budapesti tanácsának titkára nyitotta meg.

a tárgyi és fényképes dokumentumokból összeállított anyag szemléletesen mutatja be az ország egyik legrégebbi és legjelentősebb munkás művelődési központjának öt évtizedes történetét.

jelenleg havonta mintegy 30 000 főnyi közönség találja meg a művelődés és a szórakozás változatos lehetőségeit a közkedvelt csiliben. harmincöt helyiségében 21 szakkör foglalkoztatja a legkülönbözőbb kedvtelésű felnőtteket és gyermekeket, számos tanfolyama és rendezvénye gondoskodik szórakoztatásukról. huszonháromezer kötetes könyvtára, zenetanfolyamai, ismeretterjesztő előadásai is állandóan nagy tömegeket vonzanak.

az izléses, jól rendezett kiállítás az egy hétig tartó jubileumi program kiemelkedő eseménye./mti/

..

bb. 83. időjárásjelentés

gk/gy/La

1966. május 10.

a meteorológiai intézet jelenti kedden este:

többfelé záporosó, zivatar

várható időjárás szerda estig: változó mennyiségű felhőzet, többfelé esővel, helyenként zivatarral. időnként megélénkülő változó irányú szél. a nappali felmelegedés kissé fokozódik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán általában 19-24, nyugaton 15-19 fok között./mti/

20.10

..

- 54 -

bb. 84. felicia weathers budapestre érkezett

t. áe/gk/gy/La

1966. május 10.

kedden budapestre érkezett felicia weathers, az állami operaház legújabb vendégművésze, aki két alkalommal szerepel a budapesti közönség előtt: május 12-én az „Aida”, május 15-én pedig a „Pillangókisasszony”, címszerepében lép fel az erkel színház előadásain.

a kiváló képességű fiatal néger szoprán énekesnő tanulmányait az egyesült államokban kezdte, majd a zürichi operastudióban fejezte be. a nyugatnémet operaszínpadokon szenzációszámra menő sikerei után a bécsi staatsoper, ebben az évadban pedig a new yorki metropolitan opera is tagjai sorába szerződtette. budapesti bemutatkozását nagy érdeklődés előzi meg./mti/

..

- v e g e -

21.55/gy

- 55 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1966. május 11.

bb 1. új bemutatókra, vendégek fogadására készülnek a nemzeti színházban - déry tiber és noel coward darabjával zárják az évad premiersorozatát

s/gk/s fm cz

1966. május 11.

a nemzeti színház együttese két új bemutatóra, az évad utolsó premierjeire és a comédie française fogadására készül. a francia művészek a hét végén érkeznek budapestre. a comédie française társulata a nemzeti színházban lép fel három estén: május 16-án, 17-én és 18-án. két műsorral szerepelnek fővárosunkban. hétfőn és szerdán moliere: a nők iskolája című színművét mutatják be. az előadás második részében francia klasszikus költők verseiből összeállított „elátkozott költők” című műsorukat adják elő. többek között apollinaire, baudelaire, paul verlaine, arthur rimbaud költeményeit szövegezzék meg. az irodalmi műsorban a társulat csaknem valamennyi művésze fellép. május 17-én, kedden este két klasszikus egyfelvonásost, moliere: férjek iskolája és marivaux: a szerelem és a véletlen játéka című darabját mutatják be.

a nemzeti és a katona józsef színházban délelőttönként új darabokat próbálnak. a nagymező utcai épületben major tamás rendezésében május 27-én viszik színpadra déry tiber „bécs 1934” című drámáját. a díszletet török iván, a jelmezeket vágó nelli tervezi. a hősnőt kornis évat a társulat fiatal tagja, balogh zsuzsa kelti életre. dr. goga ireneuszt fülöp zsigmond, id. gogát pedig básti lajos alakítja. a többi főszerepet somogyi ercsi, ladomerszky margit, balázs samu és őze lajos játssza.

/folyt.köv./